Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 132 — 1930 | Torstaina, kesäkuun 5 p:nä — Thur., June 5 | XIV Vuosik. — Vol. XIV

Albertan hiilenkaivajat omaksuvat taistelevan politiikan hyljäten vanhoillisen johdon

Hiilialueen raatajat ryhtyvät militanttiseen taisteluun työväen yhtenäisyysliiton johdolla

CALGARY, Alberta. — (Työläisedustajan sanomalehtimiehen vaihtajalta). — Albertan hiilikaivajien taisteleva johtaja Jim Mahon on ryhtynyt suorittamaan kaivostyöläisten union presidentin tehtäviä. Unioyksiköt ovat lopultakin päässeet sietämään keltaista työnpetturia Frank Wheatley'a ja tämän hän on pois virastaan kaivostyöläisten kulkiessa eteenpäin taistelevan militanttisen teollisuusliiton piiriä käsittävän palkkasopimuksen puolesta.

Wheatleyn häätäminen virastaan kaivostyöläisten union presidenttinä merkitsee murtumispistettä, jolloin suuren kaivosmiehet heittävät yli laidan keltaisen taantumuksellisen Wheatleyn ja hänen luokkien välisen yhteistoiminnan politiikkansa sekä omaksuvat työväen yhtenäisyysliiton (Workers' Unity League) ohjelman taistellakseen teollisuusunionismin ja piirin aluetta käsittävän lakkosopimuksen puolesta. Melkein kaikki Canadan kaivostyöläisten unionin paikallisosasto on tulvittanut liittoviraston vaatimuksilla, että Wheatley eroaa, vaatien, että nykyinen toimeenpaneva komitea joko tekee ulos hänen kanssaan tai sitten peruuttaa hänen taantumuksellisen politiikkansa ja tuomitsee hänen sakilaismetoodinsa, joita hän myös vastustanut. Hän ja hiiliparoonien kesken olevat ystävänsä tulevat kuitenkin esiin, että kaivosmiehet ovat päättäneet liittoa taistelemaan todellisen unionismin puolesta, joka saisi aikaan paremmat työ- ja olosuhteet.

Wheatleyn poistuminen merkitsee yhtiöiden unionismin kuolinkauden alkamista

Työväen yhtenäisyysliiton johto on pakottanut keltaisen Wheatleyn virastaan. Hänen poistumistaan merkitsee, että yksi suurimmista taistelun esteistä, joka militanttisella taistelulla teollisuusunionismin puolesta on saadan kaivostyöläisten liiton kukistamiseksi, yhtiöiden unioita ja niiden kaivajain liiton petturijohtajia vastaan, on poistettu.

Nyt kun militanttinen johto ja linja on saamassa otteen Canadan kaivostyöläisten liittoon tulee liiniskun antaminen United Mine Workers-järjestön petturijohtajille. Wheatleyn lyhyen ajan kysymyksessä. Wheatleyn poistuminen merkitsee, että meidän on keskitettävä kaikki ponnistuksemme seuraavaan edessämme olevaan tehtävään — musertaaksemme petturit Bob Livett, Morrison, Conroy, Fernet y.m. hiiliparoonien agentit. Vasemmisto murskasi heidät vuonna 1925 ja ovat he pysyneet asemissaan näihin saakka ainoastaan Frank Wheatleyn, John Stokalukin, Frank Learyn, Dai Morganin y.m. pelkuruuden tukemana. Nyt kun jäsenistö on käärimässä hihansa ylös taistelua varten tulee taantumuksellinen U.M.W.A. pyyhkästyksi pois vanhasta piiri 18:sta.

Wheatley rukoilee ja orjamalsesti pelee hiilenkaivajien äänestäessä listelevien johtajien ja ohjelman puolesta

Wheatley koetti pysytellä asemassaan niin kauan kuin mahdollista, uttaen kaikilla keinoilla ehkäistä vosmiesten taistelevan mielialan jenemista. Nyt huomatessaan, ettähän on ampunut viimeisen nuolsa, hän huutaa perustuslaillisuutta. Jim Sloan valittiin varapreentiksi suurella ääntenenemmistöllä Wheatleyn masiinan ehdokkaan yli, ja tänään on hän virkaavänä hiilenkaivajain union presenttinä — valittuna työväen yhäisyysliiton taistelevalla listalla pan on yhtenäisyysliiton piirisihteeri) — ja vaikka Wheatleylla ei rohkeutta uhmata kaivosmiehiä pidättää presidentin paikkaa itseen, ovat nämä antamassa tälle hen virallisen hautausilmoituksen.

He äänestävät hänen kutsumiseen takaisin tehtävästään ja risenistön mielialasta päättäen tuhän saamaan 100-prosenttisen ristuksen ulkona pysymiselleen. Wheatley tulee näkemään tämän estyksen tuloksista, että lännen vosmiehet ovat täysin kyllästyneet hänen toimettomuus-, teollisen ja eri sopimusten politiikkansa. Hän ja hiiliparoonien kesdessa olevat ystävänsä tulevat emään, että kaivosmiehet ovat niit taistelemaan todellisen unionismin puolesta, joka saisi aikaan paremmat työ- ja olosuhteet.

Kommunistijahti kiihtyy Kubassa

Yrittävät estää rautatielakon terrorilla

HAVANA, Kuba, kesäk. 4. — Yrittäessään estää Kuban rautatielakon puhkeamista, on virkavalta ryhtynyt mitä hillittömimpään kommunistijahtiin. Eilen vangittiin viisi henkilöä, joita syytetään toiminnasta "Moskovan agenttelna". Vangittujen joukossa on John Rego ja Bomtemo-veljekset, tunnettuja Kuban työväenliikkeen toimitsijoita. Vangituilta on kielletty takaukset.

Yhdessä Kuban unionbrokraattien kanssa, on hallituksen terroritoimillaan onnistunut sekottaa rautatielaisten mielipiteet ja ilmoitetaan että unobyrokraatit ovat onnistuneet välttämään, ainakin toistaiseksi, rautatielakkon syntymisen.

Kymmeniä surmautui laivaräjähdyksessä Etelä-Amerikassa

BOGOTA, Colombia, kesäk. 4. — Höyrylaiva Goenaga hukkui eilen Magdalena-jokeen höyrypannun räjähtämisen jälkeen. Tänään löydettiin joesta 40 ruumista, näiden joukossa myöskin kapt. Carlos Mora Henrique, joka upposi laivan mukana.

Laivamiehistöstä saatiin pelastettua 35 miestä, joista 11 on saanut räjähdyksen aiheuttamassa laivan palossa pahoja palohaavoja. Laiva upposi melkein heti räjähdyksen jälkeen, ennenkuin kerittiin kutsua apua paikalle. Jäljelle jääneet laivamiehet saapuivat tänä aamuna Barranquilaan, ja loukkaantuneet toimitettiin Tenerifen sairaalaan.

Työttömyystilanne vakava The Pasissa

Kaupunkikaan ei enää avusta työttömiä

THE PAS, Man., kesäk. 4. — Kaupunki jakoi eilen vilmeisen vapaan leipä-annoksen työttömille. Tässä viimeisessä leipälinjassa ilmoitetaan olleen 225 työtöntä. Tänään nämä eivät saaneet enään tätäkään pientä avustusta. Useita valituksia on tehty kaupungin päätöksen johdosta, olla avustamatta työttömiä tämän pitemmälle, mutta mitään rauhattomuuksia ei sen johdosta ole ilmaantunut.

CHICAGO, Ill., kesäk. 4. — Kun Mrs. Christina Denert soitti ystävänsä Mrs. Grace Tomaselin ovikelloa eilen iltapäivällä, sai hän vastaukseksi voimakkaan räjähdyksen, mikä hävitti takaosan pienestä viiden huoneen rakennuksesta, liekkien syöksyessä ulos ikkunoista. Kun palokuntalaiset saapuivat paikalle, löysivät he Mrs. Tomaselin maakamassa suullaan keittiön pöydällä, kuolleena.

Keittiön pohjois- ja itäpuoleinen seinä oli rikkoutunut; vuodepatja oli lentänyt viereisen huoneen ikkunasta ulos ja verannalla ollut kanarialintukin oli tukehtunut. Mrs. Denertin kulmakarvat paloivat.

Liekit saatiin pian sammumaan käsipumpujen avulla. Keittiön kaasuhellasta oli avattu kaikki viisi kaasuputkea, mutta poliisit eivät voineet käsittää kuinka Mrs. Tomaseli itse olisi voinut saada räjähdyksen aikaan. Poliisit ja sukulaiset uskovat kaasun käännetyn päälle itsemurhatarkoituksessa.

Intialaisen sotaväen kapinallisuus uhkaa vaarana

SEITSEMÄNTOISTA KAPINALLISTA SOTILASTA SOTAOIKEUDEN EDESSÄ INTIASSA — TAISTELUT JATKUVAT POHJOISESSA

LAHORE, Intia, kesäk. 4. — Seitsemäntoista sotilasta kuninkaallisesta garkhwallilaisrykmentistä on täällä brittiläisen sotaoikeuden tuomittavana ,kapinoituaan Peshawarissa viime huhtikuun 24 päivänä. Tällöin komennettiin nämä intialaisista sotilaista kokoonpannut joukot marssimaan kapinallisia intialaisia sorretuita vastaan, näiden sotilaitten kutenkin kieltäytyessä nostamaan asetaan kanssaveljiään vastaan. Brittiläiset viranomaiset eivät luonnollisestikaan voineet ryhtyä ankarimpiin toimenpiteisiin koko joukkoosastoa vastaan vaan eristivät heistä muutamia johtajiksi tulkittuja, joita nyt uhkaa äärimäisin rangaistus, nim. kuolemantuomio sotaoikeuden langettamana.

Juuri näitten intialaisten sotilaitten kapinallistuminen on yhtenä uhkaavimpana tekijänä Intiassa, sillä brittiläisen imperialismn valta-asema Intan sorrettujen yli olisi perin lyhyt aikainen, jos nämä joukot asettuisivat kannattamaan vallankumouksellista vapaustaistelua imperialistista sortoa vastaan.

Pohjois-Intiassa edelleen tapellaan

PESHAWAR, Intia, kesäk. 4. — Brittiläinen vuoristotykistö on parhaillaan pommittamassa Hohmandin alueella olevia kapinallisia vuoristolaisheimoja, joilla on liikkeellä noin tuhatmiehinen sissijoukko, mikä on antanut vakavia iskuja brittiläisille voimille lukuisissa paikoissa.

Ellen hyökkäsivät kumoukselliset sissijoukot englantilaisen kuormasto-osaston päälle noin yhden mailin päässä Shabkadarin linnakkeesta, mihin kuorma-autoilla sotilaitten vartiolmana oltiin kulettamassa ampuma- y.m. tarpeita. Kapinalliset tuhosivat koko kuormaston, vieden mukanaan suuren määrän ammukkeita.

Tämä kuvastaa sitä kireää tilannetta, mihin brittiläinen maailman valta on joutumassa Intiassa, avoimien taisteluitten kehittyessä aina laajakantoisemmaksi imperialistisen siirtomaasorron kukistamiseksi.

Kansallisten johtomies vangittu

RAWALPINDI, Intia, kesäk. 4. — Tänään vangittiin Punjabin alueen kansallisen järjestön presidentti Bardul Singh. Hänet asetettiin syytteeseen kapinan kiihottamisesta ja vietiin Lahoreen, missä oikeuskuulustelu tullaan suorittamaan.

Metsäpalot heikkenee Port Arthurin alueella

Sade auttaa palovartioita tulen sammuttamisessa

WINNIPEG, Man., kesäk. 4. — Täällä olevaan C.N.R:in toimistoon tiedotettiin tänään iltapäivällä että metsävalkea on hävittänyt Larson, Ont. rautatiekylän, mikä on 80 mailia Port Arthurista länteen päin. Tulipalo on riehunut siellä jo maanantaina iltapäivällä ja seuraavana yönä, hävittäen asemarakennuksen, pumppuhuoneen ja kaikki asuinrakennukset, mutta yhtään ihmistä ei ole joutunut tulen uhriksi.

PORT ARTHUR, kesäk. 4. — Virkistävä, tervetullut sade kostutti eilen Port Arthurin ja Thunder Bayn alueilla rutikuivat metsät, jotka ovat vielä säilyneet metsävalkeilta.

Hurkettin, Flintin, McKenzien, Beck Sidingin ja Onion järven alueilla raivoavat tulet ilmoitetaan saadun kontrollin alle.

SUUDELMAN ARVO KUUSI SENTTIÄ

Cleveland, kesäk. 3. — Seitsemästä miehestä ja viidestä naisesta muodostunut valamiehistö asetti täällä suutelon hinnaksi kuusi senttiä.

Tällainen vahingonkorvaus tuomittiin Mrs. Orville Butlerille(26 v., joka syytti, että tri Leonard Kuttler, East Endin sairaalan ylilääkäri, oli suudellut häntä vastoin hänen omaa tahtoaan, kun hän oli lääkärin puheilla terveydellisistä syistä. Tri Kuttler kielsi syyllisyytensä. Kumpikin maksaa osansa oikeuskuluista.

Luokkataistelu luonnasti kärjistymässä Saksassa

ANKARA TALOUDELLINEN KRIISI ALATI KÄRJISTYMÄSSÄ HALLITUSKONEISTON OLLESSA KYKENEMÄTTÖMÄN KORJAAMAAN TILANNETTA

BERLIN, Saksa, kesäk. 4. — Yksinpä täkäläisissä finanssimiespiireissä ollaan avoimesti tunnustamassa Saksan talouden olevan niin rappiol:a, että mitään toiveita ei ole tilanteen korjaamiseksi, teollisuuksien jatkuvasti ollessa painumässä entistä syvempään lamaannustilaan. Tällaisen tilanteen vallitessa ja kärjistyessä on porvareittenkin tekemien myönnytysten mukaan suuria sisäisiä taisteluita odotettavissa Saksassa, työväenluokan ollessa ennen pitkää suoranaisesti pakoitetun ryhtymään toimenpiteisiin olemassaolonsa turvaamiseksi, tämän saattaessa aikaan vallankumouksellisen tilanteen.

Etenkin teräs- ja kupariteollisuuksissa länsi-Saksassa, maan tärkeimmällä teollisuusalueella, huikeat palkanalennukset koskevat 5—3 miljoonaan työläiseen, näitten alennusten jo osittaisesti ollessa toteutetut. Yksistään Reinin-laaksossa Beckerin terästehtailla Krefeldissä täytäntöönpannut palkanalennukset alentavat 7,000 työläisen palkkoja 10 prosentilla. Tällaiset alennukset kaikkialla ovat äärimäisen nopeasti kärjistyttämässä luokkataistelua, lukemattomien työtaisteluiden alkaessa kaikkialla maassa.

Eislebenissa on Mansfeldin kuparitehtaat sulkutilan alaisina, yhtiön yrittäessä toteuttaa 15 prosentin palkanalennusta. Tämä yhtiö kontrolloi 90 prosenttia Saksan kupariteollisuudesta ja ovat sen työläiset jo aikaisemminkin saaneet raataa sietämättömissä olosuhteissa pitkiä päiviä nälkäpalkoilla, joista ei suinkaan ole enään alentamista, johon yhtiö on kuitenkin päättäväisesti pyrkimässä.

Saksin tekstiiliteollisuus, samoin kuin koneteollisuuskin, on kokonaisuudessaan ryhtynyt laajaan hyökkäykseen työläisten järjestäytymistä vastaan, yrittäen nälän pakolla hajottaa työläisten järjestöt, yhtöiden uhatessa rikkoa kaikki yhteiset työsopimukset järjestöjen kanssa ja toteuttaa palkanalennushankkeensa. Samanlainen liikehtiminen työnantajien taholta on käynnissä Ruhrin laakson hiili- ja terästeollisuusaloilla, näitten yhteensä koskiessa noin 1,500,000 työläistä.

Tällainen tilanne ei voi johtaa muuhun kuin työväenluokan vallankumoukselliseen taisteluun, jota odottaen riistäjäluokka on nyt jo tehostamassa vainokoneistoaan, fascistista poliisiterroria, joka pyrkii tukahduttamaan veriin kaiken vallankumouksellisen liikehtimisen.

Uuden Seelannin voita tuodaan paljon Canadaan

REGINA, kesäk. 4. — Canadan meijeriyhdistyksen presidentti J. A. Caulder on selostanut, että Uudesta Seelannista tuleva suunnaton voimäärä pitää canadalaisen voin hinnat alhaalla kotimaisilla markkinoilla ja maassa on tätä voita aivan kyllin riittävästi pitämään voin hinnat alhaalla vielä tulevankin talven aikana.

Caulder sanoi haastattelussa, että jokainen Australiasta Vancouveriin tuleva laiva on täynnä Uuden Seelannin voita, mitä kiirehdtään tuomaan Canadaan suurissa määrin ennen Canadan ja Uuden Seelannin välisen kauppasopimuksen päättymistä, mikä tapahtuu lokakuun 12 päivänä.

Ekman uuden hallituksen pääksi Ruotsissa

TUKHOLMA, kesäk. 3. — Carl Gustaf Ekman, kansanpuolueen johtaja, suostui tänään kuninkaan pyynnöstä muodostamaan uuden kabinetin eilen eronneen Lindmanin kabinetin tilalle.

Englannin työministeri eroaa hallituksesta

LONTOO, kesäk. 3. — "The Evening Star" ilmoittaa saaneensa tietää, että kaivosministeri Benjamin Turner on esittänyt pääministerille erohakemuksensa. Turner on vanha ammattiunioiden petturijohtaja ja hän tulee tästedes työskentelemään hiilenkaivajain taisteluitten kavaltamiseksi taantumuksellisen unionsa kautta.

Port Arthurin taistelijat vankeuteen

VETOOMUSOIKEUS VAHVISTANUT ALEMMAN OIKEUDEN TEKEMÄN PÄÄTÖKSEN — VIIDEN VAPPUNA VANGITUN TOVERIN ON KÄRSITTÄVÄ RANGAISTUKSENSA

TORONTO, Ont., kesäk. 4. — Ontarion ylioikeuden vetoomusosasto tänään vahvisti Port Arthurin piirioikeuden langettaman tuomion, jolla viisi Fort Wlliamissa vappuna vangittua toveria, Frank Bruce, Elsie Donald, Väinö Hakkila, Peter Botatki ja Mike Chemyski, teljetään kuukaudeksi vankeuteen "laittomasta kokoontumisesta".

Tämä tuomio perustuu kommunistivastaiseen kiihkoon, jonka valitsemina porvarilliset oikeuslaitokset langettavat luokkatuomioita työväenluokan taistelijoille, m.m. ylioikeuden tuomarien selvästi antaessa ymmärtää, että kysymyksessä oli ollut punainen mielenosotus vappuna, tunnuksien ollessa täysin kapinallisia.

Puolan ja Liettuan kesken taasen sapelin kalistelua

Vilna-kysymys taas alkamassa kummittelemaan

GENEVE, kesäk. 3. — Puolan ja Liettuan kiista Vilnasta, mikä joku vuosi sitten uhkasi johtaa avoimeen sotaan näiden maiden välillä, on uudelleen astunut päivänvaloon Kansainliiton kautta. Kansainliiton neuvoston presidentti Marincovitch on nyt esittänyt liitolle Liettuan hallitsen vaatimuksesta.

Kirjelmässä, jonka Liettuan hallitus on jättänyt liiton neuvostolle, syytetään puolalaisten sortavan Vilnan liettualaisia ja kaapanneen Vilnan Liettualta asevoimin, Vilnan ollessa ikivanha liettualaisen kansallisuuden keskus. Edelleen kirjelmässä syytetään puolalaisten sotilaiden Dmitraukan kylässä määränneen ryhmän nuoria liettualaisia hajaantumaan. Kun nämä kieltäytyivät, ampuivat puolalaiset sotilaat joukkoon aiheuttaen yhden henkilön kuoleman ja useiden haavoittumisen. Liettua vaati Kansainliiton takaamaan Vilnan alueella asuvien liettualaisten turvallisuuden.

Miten Kansainliitto tulee kysymykseen suhtautumaan, on toistaiseksi tietymätöntä.

Rajakahakat uusiutuneet Puolan-Liettuan rajalla

WARSOVA, kesäk. 4. — Uusi rajakahakka ilmotetaan sattuneen Suwalkissa, Puolassa, lähellä Liettuan rajaa.

Puolalaisten antamien tietojen mukaan ovat liettualaiset rajavartijat alkaneet ampua puolalaisia rajavartijoita, jotka vastasivat tuleen. Kahakassa ilmoitetaan yhden puolalaisen korpraalin haavottuneen. Puolan viranomaiset toimittavat asian johdosta tutkimuksen.

10 lasta salaman uhriksi Tshekkoslovakiassa

BALTINITZ, Tsekkoslavakia, kesäk. 4. — Salama iski täällä 10 poikaa ja tyttöä, jotka menivät puun alle sateen suojaan.

Kaksi poikaa, 15 ja 16 vuotiaita, ja kaksi tyttöä, molemmat 18 vuotiaat kuolivat silmänräpäyksessä. Toistenkin peljätään saaneen kuolettavan iskun.

MEXICO CITY, kesäk. 4. — Kansallinen opettajien liitto lähetti eilen kirjelmän valistusministerille, pyytäen tässä kirjelmässä kaikkien muiden vieraskielisten koulujen, paitsi saksalaisten koulujen lakkauttamista.

Liitto pyysi erikoisesti, että kaikki ulkomaalaiset, amerikalaisten, englantilaisten, ranskalaisten ja espanjalaisten johtamat koulut lopetettaisiin sillä perusteella, koska ne ovat vastenmielisiä. Kirjelmässä mainittiin saksalaisten koulujen olevan poikkeuksellisessa asemassa. Liitto lisäsi vielä, että sillä ei ole mitään latinalais-amerikalaisista maista tänne tulevia opettajia vastaan.

Kirjelmän alla oli professori Gildardo Avilesin, liiton yleisjohtajan, allekirjoitus.

Sähkötuoli uhkaa etelän taistelijoita

GEORGIAN LUOKKAOIKEUS AIKOO KUOLEMANTUOMION UHALLA ESTÄÄ TYÖLÄISTEN LIIKEHTIMISEN

ATLANTA, Ga. — Mary Dalton, Anna Burlack, Gilner Brady ja Henry Storey, jotka äskettäin vangittiin kokouksesta jonka he olivat järjestäneet työläisten kaupungin osassa' eräseen ruokatavarakaupaan ja jonka kokouksen järjestämisen johdosta heidät asetettiin syytteeseen "kapinaan kilhottamisesta", sisällissodan aikana laaditun lain mukaisesti, jonka lain mukaan kapinaan kilhottamisesta tuomitaan kuolemaan tai vähintään 20 vuodeksi vankilaan, havaittiin viime perjantaina suurlautakunnan kuulustelussa "syyllisiksi kapinaan kilhottamiseen" ja tulee heidän juttunsa esille Fulton kauntin lautakunnan oikeudessa heti Powersin ja Carrin jutun jälkeen.

Pidätetty ilman takauksia

Vaikka National Textile Workers Unio, jonka organiseeraaja Mary Dalton on ja International Labor Defence organiseeraajansa Anna Burlackin, sekä neekerityöläisten Gilner Bradyn ja Henry Storeyn puolesta olivat hankkineet pätevät takaukset, niin siitä huolimatta heitä on pidätetty vankilassa suurlautakunnan kuulusteluun asti ilman takauksia. International Labor Defense on asianajajansa kautta esittänyt takauskysymyksen tuomarille, uudelleen käsiteltäväksi sen jälkeen kun lautakunta havaitsi heidät "syyllisiksi".

Yleinen syyttäjä John Hudson, joka parhaillaan varustautuu tuomitsemaan Powersia ja Carria, ilmoittaa, että yllämainitut neljä kommunistia on havaittu "syyllisiksi" kapinaan kilhottamiseen, sen vuoksi, että he ovat levittäneet kapinaan kilhottavia lentolehtisiä ja vastustaneet poliisia, kun pollisi yritti hajottaa olettua kommunistien "kapinakokousta".

Taistelu japanilaista sortoa vastaan kiihtymässä Koreassa

Kommunistit johtavat imperialismivastaista taistelua

TOKIO, kesäk. 3. — Seoulista, Koreasta ilmoitetaan Rengoon uutistoimistolle, että n. 100 henkilöä käsittävä korealainen kommunistijoukko on tehnyt hyökkäyksen Japanin konsulaattia ja muita japanilaisia virastoja vastaan Chientaossa, Kirin maakunnassa, Mantshuriassa. Edelleen sanotaan tiedonannossa, että hyökkäykset japanilaisia rakennuksia vastaan tapahtuivat Yankin ja Lung Tsungin kaupungeissa.

Korealaisten ilmoitetaan yrittäneen sytyttää rakennukset tuleen ja heitellä niihin pommeja. Korealaiset saapuivat paikalle 10—20 miehisissä joukoissa. Japanilaiset poliisit ja kiinalaiset sotilaat hyökkäsivät korealaisia vastaan. Syntyneessä kahakassa haavottui useita henkilöitä, vakavammin japanilainen poliisi.

Yankin ja Lung Tsung kaupungeissa asuu suuri joukko Koreasta Japanin vainoa pakoon lähteneitä korealaisia ja selitetään heidän järjestäneen hyökkäykset. Ketään hyökkääjistä ei saatu vangituksi. Koska pelätään uusia hyökkäyksiä korealaisten taholta, ovat sekä Japanin poliisit, että Kiinan sotilasvirkailijat varustautuneet kaiken varalta.

Albertan tervasantaloytöjä kehitetään

OTTAWA, kesäk. 3. — Sisäasiain ministeri Stewartin vahvistamana ja Albertan pääministeri Brownleen suostumuksella on kansainväliselle yhtymälle annettu oikeus ryhtyä kokeilu- ja tutkimustöihin Pohjois-Albertan tervasanta-alueella.

Mainittu yhtymä tulee olemaan canadalais-yhdysvaltalainen ja sen johdossa tulee toimimaan M. W. Ball, denveriläinen petroleumi-insinööri. Yhtiölle on annettu tämä lupakirja kahden vuoden ajaksi, millä ajalla sen täytyy suorittaa alueelle $45.000 edestä töitä. Jos yhtiö voi tämän ajan jälkeen näyttää kokeilutöittensä onnistuneen, voidaan sille myöntää 21-vuoden sitoumus, sillä ehdolla, että sen on pystytettävä alueelle $100,000 tehdas.

Seitsentuntiseen työpäivään siirtyminen tapahtuu nopeasti neuvostoteollisuuden noustessa

Kuluvan vuoden aikana tulee 45.5 prosenttia työväestöstä työskentelemään 7-tuntisia työpäiviä

MOSKOVA. Alkuaan hyväksytyn suunnitelman mukaan piti kuluvan vuoden aikana 40% kaikista teollisuuslaitoksista siirtyä 7-tuntiseen työpäivään. Tarkistetun suunnitelman mukaan on tämä prosenttiluku nostettu 45.5%:iin. Huhtikuun 1 päivään mennessä oli jo 798,000 työläistä siirretty 7-tuntiseen työpäivään, joka on 32.1% suunnitelmasta.

Tästä tulee raskaan teollisuuden osalle 424,000 työläistä (30.1%) ja kevyen teollisuuden osalle 374,000 työläistä (34.7%).

Suunnitelman mukaan tulee jo ensi vuonna 80% kaikista teollisuus- ja kuljetusyhdistyksistä siirtymään 7-tuntiseen työpäivään. Maatalouskone-, sähkö- ja kemiallisen teollisuuksien aloilla tulevat ensi vuoden loppuun mennessä jo kaikki työläiset siirtymään 7-tuntiseen työpäivään.

Työpäivän lyhentäminen on yleisesti johtanut tuotannon lisääntymiseen ja tarvittavan työläisten lukumäärän sekä työtehon ja palkkojen nousun. Näin on työpäivän lyhennys vaikuttanut edullisesti, paitsi tuotannon määrään, myös sen laatuun nähden. Vain eräissä yksikkötapauksissa, on sattunut pienempiä tilapäisiä vaikeuksia siirryttäessä lyhempään työpäivään. Kivihiili-, öljy- ja metalliteollisuuksissa ovat tulokset työtyötä lukuunottamatta olleet hyviä.

Teollisuuden nopean kehittymisen vuoksi on ammattitaitoisen työvoiman tarve käynyt entistä suuremmaksi. Tällä kertaa lasketaan olevan yli 300,000 spesialistia. Viisivuotiskauden päättyessä tämän luvun tulisi olla 1,200,000. Joskin neuvostovallon suunnittelukomitea on ryhtynyt erikoistoimenpiteisiin spesialistien kouluttamiseksi, on tässä suhteessa edelleen huomattavia vaikeuksia voitettavana.

"Savon Työ" lakkautettu 3 kuukaudeksi

Suomen lahtarihallitus koettaa tukahduttaa työväenlehdistön

V.k. 21 päivänä ilmestyneet Suomen lehdet kertovat "Savon Työn" lakkauttamisesta seuraavaa:

Kuopion raastuvassa oli eilen toistamiseen esillä oikeusministeri Elias Kallan määräyksestä nostettu syyte kuopiolaista työväenlehteä Savon Työtä vastaan. Syytettä ajoi eräs paikallinen viskaali. Syyte oli, kuten muistetaan, määrätty nostettavaksi lehdessä viime huhtik. puolivälissä julkaistusta, opportunisteja vastaan tähdätystä kirjoituksesta, jossa selitettiin fascistien hyökkäävän ankarasti työväestöä vastaan. Syytteenalainen kirjoituksen kohta on jo ennemmin lehdessämme mainittu. Oikeusministeriö vaati lehden lakkautettavaksi kolmeksi kuukaudeksi, ja raastupa antamallaan päätöksellä määräsikin lehden lakkautettavaksi sanotuksi ajaksi, eli kolmeksi kuukaudeksi ja samalla tuomitsi lehden vastaavan toimittajan K. Korhosen 250 päiväsakkoon, mikä 15 mk:n mukan päivältä laskettuna tekee 3,750 markkaa.

Mainittakoon, että lehti tänä vuonna oli jo kaksi kuukautta lakkautettuna ja päästyään ilmestymään muutamia päiviä lakkautettiin lehti taas.

Moskovan piirissä erotettu 14,000 puoluepuhdistuksessa

Neuvostoliiton kommunistipuolue ei tarvitse holperteljoita ja toimettomia jäseniä

MOSKOVA, — Muutama kuukausi sitten toimeenpantiin Neuvostoliiton Kommunistipuolueessa yleinen puhdistus. Nyt julkaistaan puoluepuhdistuksen tuloksia sanomalehdissä.

Toimitsijoina puolueen puhdistamisessa oli työläisiä, köyhiä talonpoikia, maalaispalvelijoita ja vanhoja vallankumouksellisia, eikä intellektuaaleja.

Moskovan piirissä, jossa on enemmän kuin 200,000 kommunistipuolueen jäsentä, erotettiin puhdistuksessa puolueesta 14,000 jäsentä. Useimmissa tapauksissa puolueesta erottamiset ei merkinnyt työpaikoista erottamista. Ainoastaan joitakin teollisuuslaitosten ja muitten laitosten virkailijoita erotettiin samalla myöskin viroistaan.

Erottamisen syyt

Suurin osa erotetuista joutuivat jättämään puolueen poliittisten erimielisyyksien tähden puolueen omaksumaan linjaan nähden, tai poliittisen horjuvaisuutensa vuoksi.

Myöskin erotettiin puolueesta jäseniä juoppouden, kavallusten, lahjustenoton ja laiskuuden tähden. Parantumattomat oikeisto-opportunistiset vinkeilyt ja vastavallankumouksellisen trotskilaisuuden itsepintainen seuraaminen olivat myös erottamisen aiheuttajina.

Oikeistolaisuutta tavattiin neuvostovaltion kauppavirastossa, samoin kuin raha-asiainkin kansankomissariaatissa, kirjottaa Pravda, Neuvostoliiton Kommunistipuolueen äänenkannattaja.

Puolueen puhdistamista vieraista ja kommunistisille pyrkimyksille sopimattomista aineksista on kiihdytetty, että puhdistyö saataisiin loppuun suoritetuksi ennen Kommunistipuolueen 16:tta kongressia, joka alkaa ensi kuussa.

Lisää Neuvostoliiton hiiltä Canadaan

MONTREAL, kesäk. 3. —Höyrylaiva Gardenia on saapunut Mariupolista, Neuvosto-Ukrainan Mustanmeren satamasta, tuoden 6,600 tonnia Neuvostoliiton kovaahiiltä. Laiva on vielä ankkurissa, vaan saapuu telakkaan keskiviikon paikkeilla. Lastista lähetetään 2,500—3,000 tonnia Hamiltoniin.

Enemmän sairaanhoitajattaria kuin kysyntää

HAMILTON, kesäk. 4. — Hamiltonin yleisestä sairaalasta laskettiin eilen 55 uutta, täydellisen oppiarvon suorittanutta sairaanhoitajatarta. Tämä oli suurin luokka, mitä tähän asti on laskettu, vaikka tämä oli jo 40:nes vuotuinen tilaisuus.

Sairaalan yljohtaja, tri W. F. Langrill, selosti puheensa yhteydessä, että Canadan sairaaloissa koulutetaan paljon enemmän sairaanhoitajattaria kuin mitä heitä käytännössä tarvitaan. Tästä syystä on sairaanhoitajattarien työttömyysky-symyksen tulevan perin vakavaksi. Tämän tilanteen korjaamiseksi hän ehdotti kolmea keinoa: että pienemmistä sairaaloista lakkautettaisiin harjoituskoulut; että yleisissä sairaaloissa käytettäisiin enemmän tutkinnon suorittaneita hoitajattaria ja vähennettäisiin harjoituslukkia. Puheensa lopussa hän kehoitti hoitajattaria spesialiseeraamaan.

Chicagon hulikaanisodan uhriluku nousee

CHICAGO, Ill. kesäk. 3. — Tänään sai taasen yksi mies surmansa Chicagon hulikaanisodassa, mikä yhä vielä jatkuu sunnuntaista lähtien. Surmansa saaneiden listalla siten lauantai-aamun on nyt kaikkiaan neljä, ja kahden neljästä pelhemmin haavoittuneesta uskotaan kuolevan. Tänä päivänä löydetyn hulikaanisodan uhri oli n. 35 vuotias mies.

GRAF-ZEPPELIINI PALUUMATKALLA

LAKEHURST, N. J., kesäk. 2. — Graf-zeppelin lähti tänä iltana lentämään Pohjois-Atlannin poikki takaisin Europaan, zeppelliinin komentajan luvatessa, että säännöllinen ilmailuliikenne tulee olemaan toiminnassa vuoden 1931 syyskuussa. Tri Eskener ilmoitti, että tulevan vuoden syyskuuhun mennessä tulee hänellä olemaan valmiina yksi uusi ilmalaiva, ja vaikka lisäksi siten tarvitaan kolme tai neljä, niin kahdellakin voidaan aloittaa. Hän ilmoitti rakenteilla olevan kaksi laivaa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön oma kansanlehti, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2287W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2287W.

Julkaisija J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaltoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset alle palstaseuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.0 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoreilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukse 75c kerta, $2.00 3 kertaa. — Ansiotoreilmotukset $2.00 kerta. 50 henkilöstö kiitelauseelta tai muistovärsyltä. — $3.00 kerta. — Kuolemasilmotukset $2.00 kerta. 50 henkilöstö kiitelauseelta tai muistovärsyltä. — Muutaman tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoitusmestarien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmoitushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
3 vk.$4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muu ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeen asian personalisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Mihin Canadassa ollaan menossa?

Viimeaikaiset tapahtumat yli Canadan panee ajattelevan ihmisen kysymään: mihin ollaan menossa? Canadassa on nim. poliittinen vaino viimeaikoina viettänyt todellakin riemuvoittojaan. Viime kuukausien tapahtumat työläisten järjestötoiminnan tukahduttamisyrityksineen, vangitsemisineen ja luokkatuomioineen osoittavat, että muuta vastausta ylläolevaan kysymykseen ei voi antaa kuin, että Canadaa koetetaan huimalla vauhdilla ohjata kohden kapitalistisen järjestelmän korkeinta ihannetta — fascistista diktatuuria. Nykyisin vielä tosin koreillaan "kansanvaltaisuudella", "vapaamielisyydellä" ja lukemattomilla muilla työläisten harhaanjohtamiseksi tarkoitetuilla koruilla, mutta tosiasiassa jo nyt vallitsee maassa valkoinen terrori. Viranomaisten mielivallasta riippuu kokonaan voiko työväki pitää edes pienintäkään kokousta, sillä on sattunut lukemattomia tapauksia, jolloin ne on hajoitettu ilman muuta, muusta puhumattakaan.

Muutama päivä sitten Calgaryssa tapahtunut yhteenotto poliisien ja työttömien työläisten välillä osoittaa, että luokkasuhteet kärjistyvät jäälläkin kapitalismin luvatussa maassa nopeasti. Kapitalistisen maailman yleinen taloudellinen kriisi ei ole ollut vaikuttamatta myöskään tänne ja siitä suoranaisesti johtuu se, että työläiset vaistomaisesti joutuvat vastakkain porvarillisen järjestelmän kanssa. Heidän keskuudessaan ei ole tarvinnut tehdä paljoakaan "kapinallista" agitatsionia, sillä agitaattorina on toiminut ihmeteltävän hyvällä menestyksellä kapitalistinen järjestelmä itse. Huonontamalla työssäkäypien työläisten elintasoa, heittämällä satoja tuhansia vuosittain pitkäaikaiseen työttömyyskurjuuteen, kiristämällä alkeellisimpiakin kansalaisoikeuksia — ovat sellaisia piiskoja, jotka ajavat työläisiä vaistomaisesti kapinoimaan vallitsevaa yhteiskuntajärjestelmää vastaan.

Canadan kommunistinen puolue on toiminut koko olemassaolonsa ajan työläisten järjestämiseksi tehokkaaseen taisteluun kapitalistista järjestelmää vastaan. Kaikesta saavutetusta huolimatta on kuitenkin todettava, että voimamme ovat olleet liian heikot työläisten järjestämiseen niin valtavassa mittakaavassa kuin sen olisi pitänyt tapahtua. Emme myöskään ole toimineet aina sillä antaumuksella työväenliikkeen eteenpäin viemiseksi kuin olisi pitänyt, erehdyksiä ja laiminlyöntejä on tapahtunut liiankin usein.

Nyt kuitenkin, kapitalistisen talouspulan valtavien aaltojen saavutettua myöskin Canadan, on puolueemme ryhtynyt laajakantoiseen työhön puolueen nostattamiseksi todelliseksi taistelupuolueeksi. Porvarillisen järjestelmän kiertämätön tauti, talouspula, ajaa työläisiä vaistomaisesti yhä suuremmissa joukoissa vasemmalle, josta ovat todistuksena niin muutamien kuukausien aikana tapahtuneet työväenliikkeen vainoamiset kuin myöskin muutama päivä sitten tapahtunut Calgaryn työttömien yhteenotto poliisien kanssa — mainitaksemme vain muutaman esimerkin lukemattomien joukosta. Tämä juuri kehoittaa jokaista puolueemme jäsentä rivimiehestä toimitsijaan saakka ponnistamaan kaikki voimansa, ottaaksemme vastaan vallankumouksellisen työväenliikkeen riveihin ne tuhannet ja taas tuhannet työläiset, jotka ovat kapitalistisen järjestelmän itsensä synnyttämien olosuhteiden pakosta joutuneet taistelulinjoille. Nämä joukot tulee puolueemme kyetä järjestämään säännölliseksi luokkasota-armeijaksi.

Mihin Canadassa ollaan menossa? Tuo kysymys askarruttaa monen työläisen mieltä. Siihen on kuitenkin sangen helppo saada vastaus. Canadassa, niinkuin muissakin kapitalistimaissa, ollaan menossa yhä kiihtyvämpien luokkataistelujen pyörteisiin. Entistä selvemmin alkavat näkyä vain kahden taistelevan armeijan toisilleen vihamieliset joukot: toisella puolen kapitalistit palkka-armeijoineen, toisella työväenluokan taistelukaarti kommunistisen puolueensa johdolla. Luokkien sota luokkia vastaan on saamassa entistä katkeramman luonteen myöskin Canadassa ja sen etuvartiokahakoina voimme viimeaikaisia tapahtumia pitää.

Lujittakaa kommunistista puoluetta! Se on tämän hetken tärkein tunnus.

MacDonaldin arabialaispolitiikan luhistuminen

MacDonaldin hallitus ja sen siirtomaaministeriö huolellisesti valmisti suunnitelmaa brittiläisen vaikutusvallan uudelleen järjestämiseksi lähcisessä Idässä muodostamalla jonkinlaisen "arabialaisen kansanon", s. t. s. saavuttaa jonkinlainen kompromissi eri maitten kansallisten porvaristojen kanssa työtätekevien joukkojen yhtenäisen sorron tehostamiseksi. Samaan aikaan kuin itsessään arabialaisissa maissa brittiläisiä voimia vahvistettiin ja raa'in vaino kohdistettiin vallankumouksellista liikettä vastaan, porvariston ja feodaalisten tilanherrain edustajat kutsuttiin Lontooseen neuvottelemaan ja aikaan saamaan sopimuksen brittiläisen imperialismin kanssa.

Tämän sosiali-imperialistien suunnitelmaan johtavana tekijänä epäilemättäkin oli tarve ensiksikin varmentaa selkänojaa Intian vallankumouksen tukahduttamiseksi suunnatulle hyökkäykselle ja toiseksi valmistautua sodan puhkeamisen varaita, sillä levottomuudet Suezin kanavan seuduilla tulisivat vakavasti uhkaamaan brittiläisiä tiedonanto- ja yhteyslinjoja. Kansalliset reformistiset johtajat olivat täysin valmiit myymään itsenäisyysvaatimuksensa jos heille vastapainoksi tarjottiin eräitä taloudellisia ja poliittisia etuisuuksia, jotka olisivat vastanneet heidän luokkaetujaan. Tämä oli erinäisten arabialaismaitten edustajiston mielissä näiden kokoontuessa Lontoossa viime huhtikuussa.

Kuitenkin juuri tällä hetkellä alkoi Intian vallankumouksen suurnousu sekä arabialaisten joukkojen ilmeinen vallankumouksellistuminen Intian vallankumouksen nousevan aallon vaikutuksen alaisena ja vastakaikuna imperialistisille vainoille, mitkä seikat johtivat arabialaisen porvariston horjumiseen kannassaan. He alkoivat pelkäämään, että jos he tekisivät avoimen petoksen, heidän vaikutuksensa pohjajoukkoihin suuresti heikentyisi, että näiden liikehtiminen voisi kulkeutua pois heidän kontrollistaan ja jopa kääntyä heitä vastaan. Egyptiläinen porvaristo perääntyi ensimäiseksi; tämän kieltäytyessä allekirjoittamaan Hendersonin esittämää sosiali-imperialistista sopimusta luhistui työväenhallituksen suunnitelman uuden rakennuksen pääpilari romiston maahan. Huolimatta kaikista imperialistisista yrityksistään niiden eristämiseksi toisistaan erinäisten arabialaisten maitten yhdyseiteet ovat liian hyvät salliakseen yhden maan porvariston tekevän kompromissin jos naapurimaitten johtavat kansalliset puolueet vastustavat tätä imperialistista politiikkaa.

Palestiinan arabialaisten toimeenpanevan komitean lähetystö on nyt lausunut, että he eivät voi jatkaa neuvotteluja brittiläisen kabinetin kanssa. He ovat julaisseet lausunnon missä sanotaan:

"Me olemme päättäneet lähteä kotiin siinä käsityksessä, että brittiläinen hallitus ei tule oikeudenmukaisesti ratkaisemaan Palestiinan arabialaiskysymystä . . .

"Olemme vakuutetut, että jokainen arabialainen Palestiinassa mieluummin kuolee luonnollisien oikeuksiensa ja olemassaolonsa puolesta kuin alistuu pakkotoimenpiteillä toteutettuun vainoon arabialais- ja muhamettilaismaailmojen ollessa kohtalotoverinamme Palestiinassa, meidän velvollisuutemme on saattaa heidät tietoiseksi siitä vaarallisesta tilanteesta, joka uhkaa heidän pyhän maansa ja asukasveljiensä olemassaoloa."

Toukokuun 16 päivä oli määritelty yleiseksi brittiläistä imperialismia vastaan suunnatuksi protestipäiväksi arabialaisissa maissa, johon muhamettilaiset piirit osallistuvat lakoilla, kulkueilla ja kaikenlaisilla mielenosoituksilla. Tämä osottaa miten vaikeata brittiläisten on saavuttaa päämääränsä, muhamettilaisten johtajien saattamiseksi yhteisrintamaan Intian vallankumousta vastaan. Juuri brittiläisen imperialismin harjoittama riistovalta arabialaismaissa on mobilisoimassa takapajuisimmatkin muhamettilaiset taisteluun imperialismia vastaan.

Näinollen MacDonaldin suunnitelma brittiläisen keski-Idän valtakunnan uudelleen järjestämiseksi voidaan pitää suurimmalta osalta epäonnistuneena; vielä käynnissä olevat neuvottelut Irakin ja Ibn Saudin kanssa omaavat hyvin huonot mahdollisuudet saavuttaa suotuisia tuloksia eivätkä Intian vallankumous ja Egyptin-Englannin neuvottelujen raukeaminen tule suinkaan suotuisasti niihin vaikuttamaan. Siirtomaitten työtätekevät joukot ovat uudelleen rikkoneet sosiali-imperialistisiten ministereiden laskelmat.

Voidaanko Palestiinan arabialaisen porvariston vastustavia eleitä, jotka seuraavat Syyrian (neuvottelujen katkaiseminen ranskalaisten kanssa kesällä 1298) — ja Egyptin porvariston (kieltäytyminen allekirjoittamasta englantilais-egyptiläistä sopimusta) jälkiä, pitää merkkinä tämän porvariston kääntymisestä todelliseen vallankumouksellista taisteluun Englantia vastaan? Ei missään tapauksessa. Porvaristo ja tilanherrat, joista arabialainen lähetystö muodostuu, ovat paremminkin neuvottelujen komedian kautta tehneet mahdolliseksi Britannialle tukahduttaa vallankumouksellinen liike arabialaisissa maissa, vahvistaa sortokoneistoaan ja harjoittaa terrorivaltaa raatajia vastaan saarnatessaan "laista ja järjestyksestä."

Arabialainen porvaristo on huolellisesti katsonut, että tie on jäänyt auki uusille neuvotteluille, eikä todellista vallankumouksellisilla metoodeilla suoritettua imperialismivastaista taistelua voida heiltä odottaakaan. Itsensä porvariston edustajiston tunnustuksessa todetaan arabialaisten maitten kommunistien olleen oikeassa, näitten ensi hetkestä alkaen leimatessa kaikki neuvottelut englantilaisten kanssa petoksellisiksi ja turhiksi ja vetosivat työtätekevään väestöön auttamaan itseään ajamalla joukkoyoimin ulkomaiset sortajat pois maasta.

Täten englantilais-arabialaisten neuvottelujen raukeaminen tulee johtamaan tilanteen arveluttavaan kärjistymiseen levottomissa arabialaismaissa ja työläisjoukkojen vallankumouksellistumiseen imperialismivastaisessa taistelussa ja tulee suuresti horjuttamaan brittiläisen valtakunnan runkoa lähei sessä Idässä.

Poliisit vastaavat työttömien vaatimuksiin raakamaisuudella ja vangitsemisilla

Hyvät toverit!

Poliisien harjoittama terrori leviää päivä päivältä joka puolella maata. Vapunpäivän vangitsemista, jolloin Canadassa vangittiin kaikkiaan 31 työläistä osallistumisensa vuoksi kansainvälisen työväenluokan solidarisuuden mielenosoituksiin, jatketaan vieläkin raakamaisuudella ja vangitsemisilla Calgaryn kaupungissa.

Työttömyystilanne kasvaa päivittäin yhä arveluttavammaksi. Länsi-Canadan työläiset tuntevat nyt Canadan kapitalismin kasvavan pulakauden kiihkeyden. Aikana, jolloin pitäisi n.s. työkauden alkaa, ovat lännen kaupungit täyttyneet suurista työttömien työläisten joukoista, aivan niinkuin Montreal ja Toronto y.m. idän kaupungit.

Kapitalistiluokka, mikä on vastuunalainen tästä tilanteesta, ei tee yhtään mitään lieventääkseen tätä hirvittävää joukkonälkää; päinvastoin, kuten esim. Calgaryn pormestari Davidson sanoi: "Me valmistaudumme hätätilanteen varalta", hankkivat he poliiseja tähän työhön.

Lauantaina toukok. 31 päivänä pitivät Calgaryn työttömät suuren mielenosotuskokouksen, vaatien työtä tai ylläpitoa union palkalla. Poliisiviranomaiset kielsivät työttömiltä oikeuden marssia ja menivätpä askeleen pidemmälle, vapunpäivälsiin tol menpiteisiinsä asti! Kun työttömät alkoivat marssia, hyökkäsivät poliisitkin toimimaan, pieksäen ja hakaten työläisiä joka taholta. Mutta työttömät työläiset olivat raivostuneina päättäneet tapella ja vastasivat poliiseille kuumalla otteulla n. puolen tunnin ajan. Useita työläisiä loukkaantui ja kaksi poliisiakin sai osansa. Työttömien työläisten taistelun henki kohosi ja viranomaiset tolvat paikalle lisäjoukkoja hajoittamaan työläisten joukkoa.

Yksitoista työläistä vangittiin: kommunistisen nuorisoliiton organiseeraaja Joseph Farby, James Bryson, William Swartz, Thomas Calhcart, Steve Gobias, Otto Benson, Felix Jordon, Albert Kemmis, John Cherwan, Duncan Malloy ja Alix McRae. Näitä tovereita syytetään laittomasta kokoontumisesta ja hyök käyksestä, ja suurin osa on pidätetty ilman takuuta. Pormestarin antama selostus toteaa, että hän alkoo antaa näille työläisille ankarimmat tuomiot mitä vain voi porvarillisten oikeuksien kautta langettaa. Porvarillisissa lehdissä kerrotaan hänen sanoneen: "Me olemme tähän asti käsitelleet asioita tehokkaasti ja voimme edelleenkin jatkaa samoin. Joukolaki ei tehoa Calgaryssa, sen totesimme lauantaina. Kaupungin asukkaat, jotka eivät noudata meidän lakejamme, eivät tule pääsemään pakoon." Tämän lisäksi ovat viranomaiset lisänneet näihin syytöksiin alavan tekaistuja juttuja. Formestarin sanotaan saaneen uhkaavan, mikä kommunistipuolueelta tulleen kirjeen, missä uhataan räjäyttää Calgaryn kaupungintalo, jos ei vangittuja lasketa irti. Canadan ja Yhdysvaltain työläiset ovat tottuneet tällaisiin tekaistuihin syytöksiin, joiden tarkoituksena on saada työläiset pitkiksi ajoiksi vankeuteen. Kuvaavaa muuten on pormestarin edelleen jatkama lausunto: "Minä harkitsin vakavasti joidenkin Calgaryssa toimivien ulkomaalaisten kiihoittajien karkoittamista".

Viranomaiset ilmaisevat lopullisesti, että he tulevat käyttämään kaikkia terrorikeinojaan nälkiintyneitä työläisiä vastaan. Jos Canadan työläiset eivät protesteeraa, niin nämä vangitut toverit tulevat joutumaan uhreiksi, saaden mahdollisesti hyvinkin pitkiä vankilatuomioita ja joutuen vielä karkoitettavaksikin. Viimeisten kuukausien aikana olemme joutuneet näkemään loppumattomia vangitsemisia ja vankilatuomioiden langettamista, jatkuvaa puhevapauden tukahduttamista ja kasvavaa pollisiterroria joka puolella maata. Neljä työläistä on Fort Williamin vankilassa, syytettyinä laittomasta kokoontumisesta, ja vaikka heidän asiastaan on vedottu, ei heitä ole laskettu takuullakaan vapalksi. Kahdeksan työläistä Sudburyssa on saanut kahden ja kolmen kuukauden vankilatuomiot kukin; Hamiltonissa ja Torontossa on työläisiä teljetty vankiloihin, koska he ovat uskaltanet taistella luokkansa puolesta — taistella työttömien työläisten puolesta.

Canadan työläisten puolustusliitto, työläisten turva, järjestö, mikä puolustaa kaikkia työväenluokan joukkotoiminnan vuoksi vangittuja ja vainottuja työläisiä, pyytää jokaista työläistä, jokaista työväenjärjestöä protesteeraamaan tätä kasvavaa terrorismia vastaan. Vaatikaa vankilolssa olevien toveriemme vapauttamista. Vaatikaa, että syytökset näitä tovereita vastaan kumotaan. Lähettäkää järjestöjenne kautta päätöslauselmanne oikeusministerille Ottawaan, ja oikeusministereille Edmontonlin, Alta, ja Torontoon. Antakaa kaikkien työläisten äänten kuulua ielvästään taistelevien työttömien työläisten puolesta. Yhtykää niihin joukkomielenosoituksiin, joita paikkakunnallanne järjestetään, osallistukaa niihin konferenssellhin, joita eri kaupungeissa kutsutaan koolle. Antakaa pikaista rahallista ayustusta kaikkien vangittujen tovereiden puolustamiseksi!

Me vetoamme jokaisen työläisen uskollisuuteen, solidaarisuuteen ja luokkatietoisuuteen. Vastatkaa tähän vetoomukseen tositoimnnalla.

A. E. Smith.
T.P.L:n sihteeri.

Ammatillinen liike

PAI:n tulevan kongressin työjärjestys

Punaisen ammattiyhdistysinternationalen viides maailmankongressi pidetään k.v. heinäkuun aikana proletariaatin punaisessa pääkaupungissa Moskovassa. Kongressin työjärjestys on seuraava:

1) Keskuskomitean toimintakertomus ja kansainvälisen vallankumouksellisen ammattiyhdistysliikkeen tehtävät. (Täydentäviä, selostuksia antavat naisten keskuskomitea, nuorisosihteeristö ja kansainvälinen ammatillinen neekerien komitea);

2) Taistelu imperialistista sodanvaaraa vastaan;

3) Ammattiyhdistysten merkitys N.-liiton sosialistisessa rakennustyössä;

4) Ammattiliittojen tehtävät koko- ja puolisiirtomaissa;

5) Vallankumouksellisen ammattiyhdistysliikkeen kaaderien (aktiivijoukkojen) kehittäminen.

Profinternin (Punaisen ammattiyhdistysinternationalen. — Toim.) kongressi on kansainvälisen proletariaatin neuvottelukokous, jossa harkitaan ja päätetään taistelutavoista ja -keinoista työtätekevien elinehtojen ja oikeuksien puolustamiseksi ja uusien saavuttamiseksi, kapitalistista vihollisluokkaa ja sen palkkaamia reformistisia johtajarenkejä vastaan.

Profinternin viides maailmankongressi kokoontuu ajankohtana, jolloin vastakohdat riistettyjen ja riistäjien välillä koko kapitalistisessa maailmassa ovat entisestään kärjistyneet. Kongressin yksi tärkeimpiä tehtäviä on ohjelman mukaan kaikkien sorrettujen luokkatietoisuuden nostaminen, heidän liittämisekseen murtumattomaan vallankumouksellisen yhtenäisyysrintamaan. Profinternin tarkoituksena on yhdistää köyhälistö rajojen yli yhteiseen taistelurintamaan vallassaolevan riisto- ja sortoluokan kukistamiseksi, sekä maailman ensimäisen työläisvaltion, N-liiton puolustamiseksi.

Käsitellessään Profinternin viidettä maailmankongressia kirjoittaa Saksan kommunistipuolueen päääänenkannattaja "Die Rote Fahne": "Punainen ammattiyhdistysinternationale perustettiin 15 pnä heinäkuuta 1920 Moskovassa. Koko olemassaolonsa aikana on PAI:n merkitys kansainvälisessä työväenliikkeessä ollut valtavan suuri. PAI on ennenkaikkea proletariaatin kansainvälinen taistelujärjestö, vastapainona sosialifascististen johtajien reformistiselle Amsterdam-internationalelle, jonka johtajat Vandervelde, MacDonald ja Liegen maailmansodan syttyessä muuttivat työtätekevien tunnuksen: "kaikkien maiden köyhät yhtykää", toiseen, joka kuului: työläiset, ampukaa toisianne imperialistien hyväksi".

PAI yhdistää kaikkien maiden palkkatyöläiset yhteiseen taisteluintamaan. Niin hyvin europalaiset teollisuustyöläiset kuin Kiinan ja Intian siirtomaaorjat kuuluvat Profinternin jäsenistöön. Roduista ja kielistä välittämättä taistelee Profintern riistettyjen palkkojen koroittamiseksi, työpäivän lyhentämiseksi ja riistäjien yhteiskunnan kukistamiseksi. PAI:n amerikkalainen sihteeristö ajaa latinalaisten, ja Tyynen valtameren sihteeristö kaukaisen idän työtätekevien vallankumouksellista taistelua luokkavihollisia vastaan.

Kongressi tulee käsittelemään useita tärkeitä kysymyksiä, joiden merkitys nykyisen kapitalistisen pulan, ja kärjistyneen luokkataistelutilanteen vallitessa on ensiarvoisen tärkeää niin teollisuusmaiden työläisille kuin siirtomaidenkin riistetyille. Kuta vahvemmaksi työläisten kansainvälinen rintama vallankumouksellisen ammattiyhdistysliikkeen alalla saadaan, sitä menestyksellisemmin voivat kapitalistimaiden työläiset taistella kapitalisteja ja heidän reformistisia apureita vastaan."

Punaisen ammatillisen kansainvälisen kongressi

Katsoen jatkuvaan kansainvälisen imperialismin hyökkäyspolitiikkaan, joka tekee yhä vakavammaksi imperialistisen sodan vaaran Neuvostoliittoa vastaan, siihen yhdistyneenä taloudellisten taistelujen kärjistyminen ja niiden kasvaminen poliittisiksi liikehtimisiksi, samanaikaisesti kun ammattunioliikkeen johtavissa elimissä tapahtuu muuttuminen avoimen sosialifascistien tehtäväään, on Punaisella taloudellisella internationalella edessään useita erittäin tärkeitä tehtäviä: (a) lakkostrategia (taloudellisten taistelujen itsenäinen johto, niiden muuttaminen poliittisiksi liikkeiksi, y. m.) (b) taistelu sosialifascismia vastaan, mikä pyrkii saamaan jalansijaa yleisemmin työläisten keskuudessa, lujittaen järjestöjään tuotannon piirissä, missä suhteessa asettaa vanhat ammattiunlot ja I. W. W. samalle tasolle canadalaisella maaperällä; (c) taistelu oikeistolais-opportunismia vastaan yhtäällä ja toisaalla "vasemmisto"-fraaseilla ratsastavia vastaan; (d) järjestymättömien järjestäminen (työskentelyn suuntaaminen ammatittomien, huonostipalkattujen ja järjestymättömien työläisten keskuuteen); (e) tunkeutuminen uusiin perusteollisuuksiin ja voimien kasvattaminen niiden järjestämiseksi.

Punaisen Taloudellisen Internationalen neljäs kongressi oli käännekohta vallankumouksellisen unioliikkeen kehittymisessä. Kansainvälisen työväenluokan taistelun vaikeudet synnyttivät sellaisia oikeistolaisia virtauksia, kuten kysymys yhteisrintamasta hinnalla millä tahansa, passiivinen suhtautuminen silloin kun militanttisia aineksia eroiteltiin unioista ammattiuniobyrokraatien taholta, pyrkimys kunnioittamaan ammattiunion kuria korkeammalla kuin vallankumouksellisen johdon, kieltäytyminen itsenäisistä lakkotaistelujen johdosta ja valmistautumisesta taisteluihin.

Koska Punaisen Taloudellisen Internationalen viides kongressi tulee pidettäväksi sen perustamisen kymmenvuotismuiston hetkellä, jää sen valmistautumisen tehtäväksi kaikkialla suorittaa perinpohjainen itsearvostelu viimeisen kymmenen vuoden kuluessa suoritetusta työstä, vetämällä järjestöjen jäsenistöt ja työväen järjestymättömätkin joukot asiain käsittelyyn, sekä lujittamaan taisteluihin osallistumista, työpajalehtien luomiseen, työläisten järjestämisen sosialistisen kilpailun hengessä vallankumouksellisella innostuksella.

Näiden vuosien kuluessa on Punainen Taloudellinen Internationale kyennyt pitämään selvän aatteellisen linjan anarko-syndikalistisia aineksia vastaan yhtäällä ja reformismia ja fascismia vastaan toisaalla; sen taistelun linja on ollut vallankumouksellisille päämäärälle perustuva kansainvälisen solidaarisuuden linja, sekä on siitä kehittynyt todellinen kansainvälinen järjestö, jolla on siteet maailman kaikissa maissa, eikä se ole vain amerikalainen tai europalainen liike, kuten muut ryhmittymät.

Keskus.

Toronton uutisia

VASTAVALLANKUMOUKSELLINEN IWW JA SEN ASEENKANTAJA TUOMITTU TYÖLÄISTEN TAHOLTA

Toronton suomalaisia työläisiä kokoontui huomattava joukko erääseen Dundas kadulla sijaitsevaan haaliin ilmoitettuun väittelytilaisuuteen. Kun oli paikalle päästy, niin ilmoitettiin että haalista täytyy siirtyä pois kello puoli kymmenen, joten herra Kiviniemi puhuu tänäiltana ja väittelylle saa tilaisuuden vasta seuraavana iltana.

Yleisön taholta kuitenkin vaadittiin, että valittakoon ensin puheenjohtaja ja sitten kokousjärjestyksessä päätetään mitä tehdään. Valittiin puheenjohtaja, mutta herra Kiviniemi "diktatuurillaan" kieltäytyi laskemasta puheenjohtajaa paikalleen, sekä uhkasi poliisilla.

Tälloin esitti tov. Hill päätösponnen, jonka hyäväksymiseksi nousi yleisö (noin 110) seisoalleen, ainoastaan yhdeksän jäi istumaan, jotka nähtävästi halusivat lukeutua Kiviniemen kannattajajoukkoon.

Ponnen hyväksymisen jälkeen kolmattakymmentä kirjoitti jäsenhakemuksensa Canadan kommunistipuolueeseen, Canadan suomalaiseen järjestöön ja työväen urheiluliittoon, sekä joukolla lähdettiin pois, lukuunottamatta edellämainittuja muutamia. Kiviniemen mihdollisia kannattajia ja muutamia vallankumouksellisesti ajattelevia seuraamaan Kiviniemen vastavallankumouksellisen roolin rullaamista.

Hyväksytty päätösponsi:

Tämä Toronton vallankumouksellisten suomalaisten työläisten joukkokokous kesäkuun 2 p. lausuu jyrkän paheksumisensa IWW liiton nimessä vastavallankumouksellisia reformistisia aatteita levittävälle, objektiivisesti työnostajaluokan asioilla liikkuvalle J. Kiviniemelle.

Perusteluna esitämme seuraavaa:

Me väitämme, että IWW:-liitto on lukeutunut vastavallankumouksellisten leiriin siitä alkaen, kun se ryhtyi avoimesti vastustamaan Venäjän työläisten ja talonpoikain vallankumousta, parjaten ja solvaten mitä räävittömimmällä tavalla proletaarlaatin diktatuuria, jonka avulla Neuvostoliiton raatajat rakentavat sosialistista yhteiskuntaa.

Me väitämme, että aikoinaan historiallisia työväen taisteluita ennen maailman sotaa johtanut IWW (Lawrence, McKees Rock, Washingtonin metsätyöläisten taistelut), on maailman sodan jälkeisellä kaudella ja erittäinkin nykyisellä kolmannella aikakaudella, mikä ilmenee kapitalismin jatkuvan pulan kautena, kapitalistisien ulkoisten ja sisäisten ristiriitain ankaran kärjistymisen ja terävöitymisen aikana, joutunut näyttelemään aivan samanlaista roolia kuin mitä Amerikan työväenliitto näyttelee. (Suhtautuminen Port Arthurin alueen metsätyöläisten lakkoon, Passaicin lakkoon, Castonian lakkoon, jne., jotka ovat osottaneet että taloudellselta pohjalta lähteneenä muuttuvat taistelut poliittisiksi).

Me väitämme, että Canadassa ja Yhdysvalloissa, samoin kuin koko maailmassa, on kommunistinen puolue ja sille sympaattiset, sekä sen johtoa seuraavat teolliset ja muut työläisten joukkojärjestöt. ainoita todella vallankumouksellisia järjestöjä. Muistamme esim. viime Vapun, maaliskuun 6 päivän aikuisia kommunistisen työläisten vangitsemisia Cananassa, Yhdysvalloissa, y.m. jotka vangitsemiset johtuivat siitä, että kommunistiset työläiset pelkäämättä taistelivat kapitalistiluokan diktatuuria ja työväenluokan alkeellisimpiin elinehtojen ja oikeuksien puolesta — leivän, ja puhe-, kokoontumis- ja järjestäytymisoikeuksien puolesta, samalla valmentaen työväenluokkaa ratkaisevia kamppailuita varten.)

Me kehoitamme kapitalismin sorron tuntevia, Toronton suomalaisia työläisiä pysyttelemään pois kirkon, IWW:n, sosialidemokraatian, y.m. vastavallankumouksellisten, työnostajaluokan kaikenkarvaisten käytyrien järjestöistä ja liittymään miehissä ja naisissa Canadan kommunistisen puolueen sekä sille myötätuntoisten ja sen johtoa seuraavien vallankumouksellisten teollisuusliittojen ja muiden työläisten vallankumouksellisten joukkojärjestöjen riveihin.

Alas sosialifascistinen IWW. ja sen aseenkantajat!

Värvätkäämme satoja uusia jäseniä kommunistiseen puolueeseen!

Eläköön Kommunistinen Kansainvälinen, maailman proletariaatin todellinen johtaja!

Eläköön Canadan kommunistinen puolue!

Eläköön Neuvostoliitto!

Puolustakaa köyhälistön ensimäistä isänmaata, Neuvostoliittoa!

* * *

"Isänmaasta" ja pikkuisen muustakin

Suomen yhteiskuntaa säilyttävillä aineksilla on omat vastuksensa. Eivät mitenkään tahdo päästä yksimielisyyteen, miten sitä kommunismia olisi oikeastaan vastustettava. Toiset, niinkuin nosket ja muut "vapaamieliset" porvarit ovat sitä mieltä, että kommunistit olisi hilattava kivikellarelhin ja annettava määtätä sinne. Maalaisliittolaiset taas ovat sillä kannalla, että pitäisi niitä kommunistin kantturoita edes raipparangaistuksella koettaa käännyttää pois noskovalaiselta polulta. Lapualaiset taas ovat jyrkästi sitä mieltä, että nirri pois kommunisteilta ja ruotsalaisilta.

Tästä yksimielisyyteen pääsemättömyydestä on johtunut, että kommunistit Suomessa vaan lisääntyvät ja toimivat sen kun kerkiävät laillisen yhteiskunnan kankeamiseksi nurin. Ja porvarit julmistelevat vieressä ja riitelevät menettelytavoista.

Nyt kuitenkin on pidetty Helsingissä kokous jossa on ensimäistä viulua soitellut — pappi Ingman. Tässä kokouksessa on päätetty ottaa kommunismin kukistamisessa käytäntöön lapualaiset menetteylitavat. Kokous pidettiin Suomen "itsenäisyyden" päivänä, eli tarkemmin sanottuna toukokuun 16 pnä. Niinpä sitten heti aletiin käytännössä kokeilla kuinka se lapualaisuus oikein sujuu. Lähdettiin oikein miehissä etsimään kommunisteja ja eikös vain löytynytkin. Eräs talo näytti näistä laillisen yhteiskunnan pönkittäjistä hyvin kommunistisen näköiseltä ja ei muuta kun kiukkuinen hyökkäys talоon kuularuutat ojossa. Seuraksena oli, että eräs mies hyppäsi kolmannen kerroksen ikkunasta alas ja läksi juoksemaan karkuun. Mitäs, kuularuutalla siemennettiin perään ja niin mies kellistyi kun kellistyikin kadulle, josta hänet sitten riemukulussa töytyytettiin ohrana putkiin. Ja isänmaa oli pelastettu sillä kertaa. Lapualainen meininki osottautui hyvin yhteiskuntaa turvaavaksi.

Siinä edellämainitussa kokouksessa, jota johtamassa oli itse pappi Ingman raamatun voimalla, oli tehty muitakin suunnitelmia kommunistien päänmenoksi. Mutta niistä ei vain kuuluta annetun tietoja toisille asianosaisille, nimittäin kommunisteille, niin mitään. Se on typerää meininkiä porvarin puolelta se. Mikä sen tietää, vaikka kommunisteissa olisi hyvinkin tottelevaisia, ja he voisivat ottaa pappien ja lapualaisten laatimat kuolinponnet hyvinkin huomioonsa. Pitäisihän toki antaa tieto millä kuolemalla Suomen kommunistien olisi kuoltava, sillä arkutettavien joukkoon siellä kokouksessa kuuluttaan pannun enempi kuin toinen puoli Suomen kansaa.

Suomen kommunistit voisivat pelätä vaikkapa viimeistä tuomiota. Kun he siellä taivaassa sitten astuisivat viimeiselle litviikille, niin ei ainakaan pappi Ingman voisi yleisenä syyttäjänä olla heitä osottamassa sormellaan ja sanomassa, että nämä pumikin ryökäleet kenkkuilivat ihan viimeiseen hengenvetoonsa saakka laillista yhteiskuntaa vastaan. Mutta kun ei anneta edes tietoa, että millä tavalla se itsekukin kommunisti arkutetaan, niin eihän ne osaa muutta, kun moskovalaisella hälkäilemättömyydellä takoa nauloja itsensä valkoisen Suomen ruumisarkkuun.

Täällä Canadassa olevat lapualaiset, koiratorppien ja "kukkafarmien" runnarit, ovat myöskin alkaneet

C. S. JÄRJESTÖN, TORONTO OSASTON YLIMÄÄRÄINEN KOKOUS

pidetään Labor Lyceum haalissa jantaina 6 p. kesäk. kello 8 ...
Esillä tärkeitä asioita, kä... jäsenten läsnäolo välttämätön.
Kokouksessa tullaan keskus... maan ja päättämään lasten ... kämppäystä varten maan osasto... ta y.m. — —a.

Timminsin kirje

Timminsin osaston sanoma... ja kirjallisuusasiamiehet: H. ... tavattavissa 75 Rea st. N., ... haalilla kokous ja iltamatilaisuus. M. Keskinen, tavattavissa Timmi... sin työläisten osuusruokalassa ... 3rd ave.

C. S. järjestön Timminsin ... kuukausikokouksessa kesäk. 1 p. hyväksyttiin uusia jäseniä ... kolme.

Luettiin järjestön päämajan kir... mä sisältäen kehoituksen tuke... järjestymättömien järjestämis... Myöskin luettiin C. puutavara... läisten (L.W.I.U.) järjestön ta... laan samaa asiaa koskeva kirje... Kyseessä olevan asian tuk

RAHAA SUOMEEN

ssi Suomen M:kka:

39 20

anadan Dollarista

Lähetyskulut:

lähetyksistä alle $20.00, 60.
ksistä $20.00—$49.99, 80
ksistä $50.00—$79.99 ja
lähetyksistä $80.00—$100.00
50c jokaiselta seuraavalta a
a sadalta dollarilta.
etykset $500.00 ja siitä ylös
huolimatta summan suuruu

kösanomalähetyksistä ovat lä
kulut $3.50 lähetykseltä.
men rahaa ostetaan. Kurss
sadasta Smksta.
kää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
ox 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pitettiasioita

paudelle ottavat rahavälityk
staan myöskin:
AUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

VAPAUS
ORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontark.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, On .

CHARLES HAAPANEN,
nuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
Broaview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
aikkakunnilla Keski-Ontariossa

an tulee henkistä ohjelmaa, ur
a ja hyvä ravintola. Vapaa si
pääsy. Illalla sitte on haalilla
nnustanssit, jonne tulee myös
osti.

ahannustulilla" tullaan luulta
esittämään 29 p. kesäkuuta.
ale on kaunis lauluineen ja
aletta lavalle johtaa Laina
i, joten varmaa on että se tu
yvin johdettua. Silloin kaik
aalille viettämään hauskan il
— Tummu.

Anteeksipyyntö

oska minua vastaan on liikkeel
uhuja, että Suomessa ollessani
kuulunut suojeluskuntaan ja
m.m. ollut Aunuksen ret
, että se ei ole tottapitävää.
lkoon tässä kuitenkin selven
ä seikkana mainittua, että
Suomessa ollessani osallistunut
e eri kertaan suojeluskunnan
iluihin, jonka olen tehnyt
aan toisten houkuttelemena ja
että ympäristöni vaikuttees
n ole ollut tietoinen työväen
een todellisest amerkityksestä.
kään muuhun suojeluskunta
n toimintaan en ol ottanut

rt kun olen tullut käsittämään
ienliikkeen merkitystä, myös
sen, että kilpaileminenkin
jelijain" kanssa on rikos työ
liikkeelle, kadun syvästi ylä
ittua tekoani ja pyydän sitä
styneeltä työväeltä anteeksi.
lla lupaan, että en tästä puo
tule millään muotoa tukemaan
ienlkkeen vastustajien toimin
vaan tulen yhtenä työväenliik
jäsenenä vilpittömästi taistele
n sortajaluokkaa vastaan.
s jokin toisin tietää, niin to
koon väitteensä.
verillisesti:

John Autio.

dbury, Ont., toukok. 12 p:nä
).

*

oska John Autio on tehnyt yl
van anteeksipyynnön, niin Ki
johtokunta toivoo, että häntä
työläiset ja työläisurheilijat
elevät toverinaan.

V. & U.- seura Kisa,

Sudbury, Ont.
Athletic Club Kisa.

Seppälä. Rafael Salo.
uheenjohtaja. Sihteeri.

TYÖVÄEN URHEILU

heiluväen huomioon

nion Yrityksen työt saapuvat
t. päivä saavat sudburylaiset ja
jotka kynnelle kykenevät,
sellaista jota harvoin täällä
ään. Varatkaapa silloin lähi
äristön asujamet, farmarit y.m.
ne Liberty-haaliile kello puoli
ksän aikaan illalla, niin saatte
sitä mihin työväenluokan nuo
itseään voimistelun ja urheilun
kehittää. Yrityksen työt o
n tälläkertaa C.S.T.U.L:n par
naisvoimistelujoukkue. tuskim
öytyy liitossamme yhtään mies
isteluioukkuettakaan joka ky
si työmään Yrityksen työt lau

dalta. Allekirjoittaneella on ollut tilaisuus seurata useamman kerran heidän voimisteluaan ja voin hyvällä omallatunnolla vakuuttaa, että se mitä tytöt tulevat täällä Sudburyssa esittämään, on varmaankin sellaista jota ei ikinä tule näkemään missään karusellinäyttelyssä. Sempävuoksi olisikin jokaisen hankittava liput ajoissa, että ei tarvitse ovelta kääntyä takaisin ja jäädä samalla näkemättä tuota ainutlaatuista esitystä. Siitäkin saa arvata, että erikoista täytyy olla kun kokonaista 18 tyttöä lähtee niinkin pitkälle turneereissulle. Ohjelmasta ja muista tuonnempana.

Long Lakella vierailevat työt sunnuntaina 15 pvän iltana, joten senpuolen ihmiset saavat tulla omalle haalilleen. Siis haalilla tavataan.

Penikka.

Sudburyn Kisan kokousselostus

Viime maanantaina oli Kisalla taas yleinen kokous, jossa oli läsnä 37 jäsentä. Kisassa on tällä kertaa 203 jäsentä, laskekaa itse suuriko prosentti viitsii tulla kokoukseen. Sanottakoon myös naisten tiedoksi, että heitä oli kokouksessa 4. Jäsenet, onko oikein, että lyötte laimin sellaiset tilaisuudet, sillä yleisiä kokouksia on siksi harvoin, että niihin kyllä voi tulla kun vaan tahdotaan.

Uusia jäseniä hyväksyttiin tällä kertaa 22, joukossa oli muuttokortilla Port Arthurin Ponsen, tunnettu painija, joten Kisan "paksuniskaisten" sakki vaan kasvaa joka tavalla.

Edellisen kokouksen pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin.

Tämän jälkeen kuultiin eri toimikuntien raportit.

Johtokunta raportteerasi, että on tilattu 200 kpl. Työväen Urheilulehden Canadan-numeroa.

Myöskin hyväksyttiin johtokunnan ehdotus ettei tästedes kukaan yksityinen henkilö saa Kisan nimessä muodostaa mitään joukkuetta eikä viestinjoukkuetta ilman karsintaa, jonka on oikeutettu pitämään johtokunta tai sen valtuuttamat henkilöt.

Detroitin kilpailuista syntyi pitkä keskustelu, otetaanko tai ei osaa niihin. Päätökseksi tuli ettei seurana eikä jäseninä, syystä koska ne näkyvät olevan avoimet myöskin porvariurheilijoille, joten liittomme säännöt jo, puhumattakaan työläisurheilun periaatteesta, velvoittaa meitä pysymään niistä pois. Siinä tapauksessa jos ne olisivat olleet ainoastaan työläisille, olisi sinne lähetetty ehkä noin 3—4 osanottajaa.

Vaikka seuran jäsenmäärä on jo niin korkealla kuin ylempänä mainitaan, päätettiin panna toimeen suuri jäsenryntäys toivomuksella, että joka jäsen hommaa ainakin yhden uuden jäsenille. Tämä ryntäys kestää t. k. 22 p. asti ja sitte pidetään 24 p:nä iso jäseniltama ainoastaan jäsenille, maksettu jäsenkortti sisäänpääsynä. Siis pankaapa töpinäksi. Kaikki jotka saavat tuoduksi uuden jäsenen, niin heidän nimensä tullaan mainitsemaan siinä juhlassa. Kutka ovat saamattomia?

Soft Ball (pehmeäpallo-) joukkueen puolesta pyydettiin, jos saavat järjestää Long Laken Jyryn ja Kisan välinen ystävyysottelu ensi pyhänä jälkeen kilpailujen. Se myönnettiin siinä mielessä, että kaikkien tulee olla asianomaisten seurojen jäseniä.

Johtokunta velvoitettiin laittamaan seuraan kuulumattomia kielisiä varten kieltotaulut, että pysyvät ulkona kentältä, koska ilmeni, että kieliset pojat ovat olleet häiritsemässä harjoituksia.

Painijain taholta tuotiin esille, että he haluaisivat piakkoin kilpailut ja velvoitettiin johtokunta pyytämään liitolta painikilpailulupaa heinäkuun 11 ja 12 päiviksi.

Pikkutyttöjen ohjaajalle annettiin oikeus järjestää tytöille jotain kilpailua ensi pyhänä.

Ensi pyhän kilpailuihin valittiin ylituomariksi Ruohonen, sihteeriksi Nurmi ja Salo, muiksi jäseniksi Rautio, Ponsen, Tenhunen, Tuomi, Sundelin ja Airila.

Radan ja kentän kuntoonlaitto jäi Janssonin, Mäenpään, Sundelinin ja Aution huoleksi.

Keskusteltiin vielä lisäksi monista vähempiarvoisista seuran asioista. — R. S.

MAATALOUS

Farmit Yhdysvalloissa suurenevat

Vuosiraportissaan presidentti Hooverille vuodelle 1929 huomauttaa maanviljelyssihteeri Arthur M. Hyde, että farmarien kesken on huomattavissa pyrkimys suurempien farmien omistamiseen, mikä johtuu suoranaisesti konevoiman käytön yleisemmäksi tulemisesta. Nopea teknillinen kehitys Amerikan farmarien kesken on käymässä, mikä ilmenee siinä, että konevoima astuu ihmis- ja eläinvoiman tilalle maanviljelyksessä ja satojen korjuussa. Ihmistyö vähenee, konetyö suurenee. Jonkinlaisen käsityksen tuosta muutoksesta saa siitä, miten viljelysala farmeilla on kasvanut. Vuodesta 1870 vuoteen 1925 oli viljelysala kutakin farmia kohden keskimäräisesti kasvanut 32 eekkeristä 49 eekkeriin, siten siis hieman enemmällä kuin 50 prosentilla. Saman ajan kuluessa lisääntyi konevoima Amerikan farmeilla kymmenkertaisesti. Amerikan farmityöläiset tuottavat nykyyisin 2—5 kertaa enemmän kuin farmityöläiset Euroopan vanhemmissa maanviljelysmaissa

Tämä konevoimaan siirtyminen on havaittavissa parhaiten lännen viljafarmeilla. Konevoima ottaa nopeasti tilansa hevostyön sijaan kaikessa raskaammassa työssä, kuten kyntämisessä ja äestämisessä. Ja viimeisinä vuosina on konevoima otettu käytäntöön viljankorjuussa ja muussa, jossa vielä muutama vuosi sitten yksinomaan hevosvoimaa käytettiin.

Entisaikaan saattoi yksi mies viljellä 30—50 ekkeriä maissia sen mukaan miten maa oli tasaista ja miten muut suhteet olivat suosiollisia. Kun käytetään uudenaikaisia nelirivisiä voimakultivaattoreita, saattaa yksi mies viljellä 160—200 eekkerlä maissia. Samalla tavalla voi hän kultiveerata 200 eekkerinalaa pumpuliviljelystä. Erotus hevosvoiman ja ihmisvoiman käytön välillä on siten sunnuttoman suuri. Ja koneella kultivoiminen on monta kertaa huokeampaa työtä miehelle kuin hevosella sitä tehden.

Konevoiman nopeaa lisääntymistä maanviljelystöissä kuvaa traktorien luku Amerikan farmeilla. Hallituksen maanviljelysdepartementin tekemän arviolaskelman mukan oli Yhdysvaltain farmeilla vuonna 1928 käytännössä kaikkiaan 853,00 traktoria. Se osoittaa kuinka suuri määrä oli hevosvoimaa poistettu maanviljelystöistä.

Suurct voimakeskukset ovat osaltaan jouduttaneet farmien suurentumista. Niinpä oli Montanassa vv. 1915—1917 yli 35,000 vehnää kasvattavaa farmaria, ollen heillä kylvöllä kullakin puoli sektionia taikka vähemmän. Tänäpäivänä on Montanassa ainoastaan 14,000 vehnää kasvattavaa farmaria, mutta nuo 14,000 farmaria viljelevät enemmän maata kuin ennen viljeli 35,000 farmaria.

Huomattavana puolena sodan jälkeisenä kehityskautena maanviljelyksessä on ollut yhdistyneen leikkuupuimakoneen käytäntöön ottaminen. Farmarein kesken tunnetaan kone nimellä "Combine". Vuonna 1226 leikattiin ja puitiin 30 prosenttia Kansasin vehnästä "Combine" koneilla, ollen niitä käytännössä valtiossa kaikkiaan 8,278. Vuonna 1928 oli Kansasin valtiossa 20,000 combinea. Combine ilmestyi North Dakotaan ensi kerran v. 1925. Kolme vuotta myöhemmin oli valtiossa 1,900 combinea pikkuviljan leikkuussa ja puinnissa.

Aivan uusi laji koneita on otettu käytäntöön lännen vuoristovaltioissa, jollaisella kultivoidaan kesantoja ja jonka kautta farmarit ovat voineet lajentaa viljelysalaansa. Se on niinkutsuttu "duckfoot" (ankanjalka). Monet vehnänkasvattajat Washingtonin valtiossa ovat ottaneet tällaisen koneen kokonaan käytäntöön auran asemasta. Yksi farmari Washingtonin valtiossa, joka on ottanut käytäntöön 12-jalan hanhenjalan, jota vetämässä on 16-hevosinen valjakko, viljelee 1,600 eekkerlä mtestä kohden vehnää. Se kuvaa miten konevoima on astunut ihmis- ja hevosvoiman tilalle, hyödyttäen farmaria ja helpoittaen hänen työtään.

— F.L.I.S.

Karjataudeista

Keuhkotaudin tuntomerkit

Purdue yliopiston professori, A. W. Bitting, määrittelee keuhkotaudin oireet lehmillä seuraavasti: Keuhkotaudin tai tuberkuloosin oireet vaihtelevat sen mukaan missä ruumiinosossa tauti on; tauti voi ottaa tyyssijansa keuhkoissa, keuhkokalvossa, kurkussa, maksassa, vatsalaukussa, luissa, nivelissä, ja melkeinpä missä osassa ruumista tahansa, joten siis on ymmärrettävää, että oireet vaihtelevat. 75 pros. kaikista keuhkotaudin kohtauksista on kumminkin huomattu olevan keuhkoissa, 18 pros. vatsaelimissä ja jälelläolevat 7 pros. eri osissa ruumista. Tauti voi olla usein niin vähän huomattavissa, vaikkakin on jo verrattain pitkälle kehittynyttä, että on vaikea eroittaa lehmää terveestä.

Yleisin tuntomerkki keuhkotaudille on heikko yskös ylösnousun, tai tavallista nopeamman liikunnan jälkeen, tai kun lehmä hengittää pölyä navetassa. Yskä hiljalleen tulee kovemmaksi ja näyttää lähtevän syvemmältä keuhkoista. Eläin hengittää nopeammin kuin tavallista milloin se vähänkin joutuummin liikkuu ja hengästyy se helposti kun ajetaan vähänkin kiireemmin. Pinnallaan muuttuu lehmä rumannäköiseksi, nahka tulee karkeammaksi ja tarttuu se kiinni, karvat karkeiksi ja pakkulaisiksi. Pienlnkin ilmanvaihto vaikuttaa eläimeen. Sikäli kuin tauti etenee, tulee oireet huomattavam maksi; yskä tulee kovemmaksi ja eläin heikkenee, silmät tulee kirkkaiksi ja sieramista tuleva ulostus on väritöntä. Sieramista tulee runsaast! ulostusta ja kävely tulee eläimelle kankeaksi ja vaikeaksi; viimein tulee lehmä kyvyttömäksi liikkumaan ja kuolee.

Kun tuberkuloosi on vatsaelimissä. on oiret toisenlaiset. Sellainen eläin on vaikea ruokkia. Yhtäkkiä se voi menettää ruokahalunsa, kolmessa päivässä se voi pudottaa lihaansa minkä se kuukauden huolellisella ruokinnalla on saanut. Se voi tulla vetelälle yht'äkkiä, samoin ruumiiltaan ja jäseniltään kankeaksi. Myös hikoontuu keuhkotautinen lehmä äkkiä navetassa.

Liian yksinkertaista

Tuntuu ehkä pilalta sanoa, että joku asia on vaikea ymmärtää siksi, että se on liian yksinkertainen. Se ei kuitenkaan ole pilaa, vaan vakavaa totuutta. Juuri niin on asianlaita useissa tapauksissa.

Emme sattumalta mieleen johtuneena, vaan harkitussa tarkoituksessa otamme esimerkillä työvelvollisuuden sovelluttamisen työväenjärjestöissä — järjestö saa olla minkälaatuinen tahansa, kunhan on työväenjärjestö. Sanotaan aina, että työvelvollisuuden sovelluttaminen on niin vaikeata sen vuoksi, ettei voida järjestää kaikille jäsenille sopivaa työtä. Näin sanottaessa haparoidaan kohti pilviä. Se jota haetaan on kuitenkin maassa aivan edessämme. On helposti järjestettävissä kaikille jäsenille sopivaa, yksinkertaista, hyvin hyödyllistä ja tuloksia tuottavaa työtä.

Tämä työ on työväenlehtien ja kirjallisuuden levitys.

— Kuinka yksinkertaista!

Aivan niin ja kuinka välttämätöntä ja tarkoitustaan vastaavaa!

Tässä on rajattoman suuri työmaa jolla on työtä tuhansille ja tuhansille järjestöjen jäsenille. Meidän lehdistömme ja kirjallisuutemme on vasta alkuasteellaan, se ei ole vielä läheskään päässyt valitsevaan asemaan työtätekevien luokkien, eipä edes köyhälistöluokankaan keskuudessa. Mutta se on siihen asemaan saatava!

Kun me siis ryhdymme sovelluttamaan työvelvollisuutta järjestöissämme alotamme me näin:

Meillä on työväen päivälehti (Vapaus) ja muita lehtiä sekä useita hyviä julkaisuja ja kirjoja.

Näitä meidän on levitettävä niin voimaperäisesti, että koko paikkakunnan työväki joutuu niiden vaikutuksen alaiseksi. Tässä voidaan käyttää kaikkia jäseniä ja noudattaa mitä moninaisinta työjärjestystä. Toverit voivat kerätä tilauksia lehdille ja julkaisuille työpaikaltaan.

Tässä on työtä rajattomasti. Ja tämä on kaikkein hyödyllisintä työtä. Lehtien ja kirjallisuuden levityksessä yhdistyy kirjallinen ja suullinen valistustyö. Kirjallisesta valistuksesta huolehtivat lehdet. Suullista valistusta joutuvat harjoittamaan niiden levittäjät.

Ei ole parempaa kotiagitatsionia kuin tilausten keruu lehdillemme tai julkaisuillemme. Mennessämme siinä tarkoituksessa jonkun työläistoverimme luo on meidän selvitettävä heille missä suhteessa puheenalaiset työväenlehdet eroavat porvarillisista lehdistä, mitä tarkoituksperiä porvarilliset lehdet ajavat ja mitä työväenlehdet sekä minkälaisia menettelytapoja ne kumpikin käyttävät. Joudumme ottamaan esimerkkejä huomattavista päiväntapauksista ja täten käsittelemään kaikkia työväelle tärkeitä kysymyksiä. Puhumme aina päivän tapausten mukan niistä ja lehtien suhtautumisesta niihin.

Lehtien levityksen asettamisesta työnjaon pohjaksi on siis moninkertainen hyöty: kirjallisen valistustyömme tehostuminen, suullisen valistustyömme monenkertaistuttaminen, työhön osaaottavien tiedon ja taidon suuri lisääntyminen levitystyön kautta.

Älkäämme siis turhaa haparoiko pilviä, vaan tarttukaamme tähän työhön kaikkein hyödyllisempään ja välttämättömimpään, vaikka se onkin niin yksinkertaista. Työnjako heti voimaan kaikissa järjestöissä ja työväen lehtien ja kirjallisuuden levitys sen päätehtäväksi.

E x E x.

MUISTA MAISTA

Kuban työläisten taistelut

Maaliskuussa antoi fascistinen hallitus Kuban saarella määräyksen lakkauttaa "Kansallinen työliitto", Kuban ainoa vallankumouksellinen työväenjärjestö. Tätä määräystään hallitus perusteli sillä, että "mainittu liitto johtaa lakkoja joiden tarkoituksena on työantajia painostamalla saada aikaan palkkojen koroitus."

Vastaukseksi tähän hallituksen määräykseen päättivät liittoon kuuluvat ammattiliitot yksimielisesti julistaa päivän kestävän protestilakon. Lakkopäiväksi oli määrätty maaliskuun 20 päivä, jolloin latinalaisen Amerikan maissa oli määrä viettää työttömien päivää. Huolimatta poliisien toimenpiteistä (poliisit tunkeutuivat kaikkiin ammattiliittojen huoneustoihin ja vangitsivat siellä olevat ammattiliittojen johtohenkilöt), — onnistui protestilakko erittäin hyvin. Kaikki liikenne Havannan kaupungissa oli pysähdyksissä, kaikki tehtaat seisoivat, lehdet eivät ilmestyneet. Myöskin useissa kaupungeissa oli samanlaisia mielenosoituksia ja lakkoja, kuin Havannassakin. Kokouksissa tehdyissä päätöslauselmissa vaadittiin työliiton lakkauttamismääräyksen muuttamista, poliittisten vankien vapauttamista, lakko-oikeuden myöntämistä jne.

Näihin vaatimuksiin on hallitus vastannut uusilla vainotoimenpiteillä, antaen joku aika sitten määräyksen vetää oikeuteen kaikki vangitut liiton johtajat, työläiset ja ylioppilaat. 200 henkeä on tähän mennessä annettu oikeuteen muka kommunistiseen puolueeseen kuulumisesta. Muutamia vangittuja uhkaa kuolemantuomio. Hallituksen rinnalla hyökkäävät työläisiä vastaan myöskin työnantajat, kaikkia mielenosoituksiin ja lakkoihin osallistuneita työläisiä on sakotettu suurilla summilla, ulkomaalaiset työläiset on erotettu työstä.

Työläiset puolestaan valmistautuvat vastataisteluun uutta terroriaaltoa vastaan. Ammattiliitot ovat muodostaneet yhdistetyn taistelukomitean, joka tulee korvaamaan lakkautetun työliiton. Sitäpaitsi ovat Kuban työläiset kehoittaneet muiden maiden työläisiä osoittamaan solidaarisuuttaan heidän taistelulleen, järjestämällä solidaarisuusmielenosoituksia Kuban konsulaattien ja lähetystöjen edustalla.

SUOMESTA

Ulkomaiden vankilaolot huolestuttaa suomalaisia

Äskettäin on eräitä vankilaviranomaisia käynyt ulkomailla "opintomatkalla". Näistä on tarkastaja Mustala antanut haastattelun matkalta Hels. Sanomille. Tässä haastattelussa selostetaan ensin, että sellaista tavatonta vankila-ahtautta kuin Suomessa, ei matkan varrella havaittu missään, vaikka matka käsitti Baltian maat, Puolan, Unkarin ja Saksan.

Sitten tehdään haastattelussa selkoa muuten vankilaoloista näissä maissa ja päättyy tämä haastattelu selostukseen, että viime aikoina on vankien käsittelyssä muutamissa maissa siirrytty hyvin pitkälle kehittyneeseen humaanisuuteen. Paitsi sitä, että vangeille voidaan myöntää lomia, on heille järjestetty paljon muitakin vapauksia ja mukavuuksia. Tällaiset mukavuudet pakottavat vakavasti kysymään, ollaanko vankien käsittelyssä jo mahdollisesti sivuuttamassa vapaiden lakeja noudattavien kansalaisten elintaso.

Mutta niin omituiselta kuin tämä loppulausunto tuntuukin, kun ottaa huomioon, että fascisti-Puola ja muut Baltian maat eivät suinkaan ole olleet parhaimmassa maineessa vankilaoloihin nähden, niin sitä omituisemmalta tuntuu vielä haastattelussa tehty johtopäätös Suomen oloihin nähden. Siinä sanotaan:

"Kokonaisvaikutelmana lausui tarkastaja Mustala lopuksi, että matka oli omiaan yhäkin vahvistamaan sitä käsitystä, että tarkoituksenmukaisten vankitilain aikaansaaminen on meillä päivänjolttava kysymys, joka ensi tilassa olisi koetettava saada ratkaistuksi."

Eikö siis Suomessa olisi tarkoituksenmukaista, että vankilaolot järjestettäisiin edes sellaiselle kannalle kuin ne ovat edellä mainituissa maissa, koska ne pakottavat vakavasti kysymään; ollaanko vankien käsittelyssä jo sivuuttamassa vapaiden elintasoa?

Kokonaisuudessaan aseltaa haastattelu Suomen vankilaolot omituiseen valoon. Uusilla vankilatilain järjestämisellä ei siitä kuitenkaan helpommin selviydytä; jos se vielä tapahtuu, kuten haastattelusta saattaisi päätellä. Samalla kun vankilaoloja käydään korjaamaan, on ennenkaikkea huolehdittava vähävaraisten yhteiskunnallisen ja taloudellisen aseman parantamisesta. Tätä tietä voidaan parhaiten selviytyä myöskin vankilakurjuudesta. Mutta vankilaoloja järjestettäessä on joka tapuaksessa otettava huomioon, että ne eivät suinkaan saa kehittyä "tarkoituksenmukaisiksi" siihen suuntaan kuin edellä esitetystä haastattelusta saattaisi päätellä. Olemme nimittäin vakuutettuja siitä, että edellä mainituissa maissakaan ei vankilakomento vielä sivuuta mitään liikoja. Kyllä Suomessakin voidaan ilman mitään vaaraa ainakin sille tasolle kohota, ellei siellä tahdota ylläpitää omalaatuista mainetta asiassa.

MAATALOUSPULA ON VAIKEUTUNUT YHÄ JATKUVASTI

Suomenmaa kertoo:

Sen johdosta, että pulatilanne maatalouden alalla on jatkuvasti vaikeutunut, on maatalousministeri päättänyt antaa asiantuntijain tehtäväksi, 1) yhtenäisen selvityksen valmistamisen niistä toimenpiteistä, joihin tärkeimmissä maatalousmaissa on ryhdytty nykyisen vallitsevan maatalouspulan lieventämiseksi; 2) esityksen siitä, miten maataloustuotanto Suomessa olisi järjestettävä nykyisen tilanteen vaatimusten mukaisesti, erikoisesti silmälläpitäen maataloustuotteiden kustannusten alentamista ja maatalouden kannattavaisuuden parantamista; 3) laatia selvityksen siitä, miten maataloustuotteiden menekki voitaisiin saada jatkuvasti turvatuksi ja niiden hintataso tuotantokustannuksia vastaavaksi, sekä 4) esityksen mahdollisiksi muiksi sellaisiksi toimenpiteiksi, joita asiantuntijat katsovat tarpeelliseksi vallitsevan pulan helpoittamiseksi ja maatalouden aseman voimistuttamiseksi kestämään yhä lisääntyvää kilpailua.

Näiksi asiantuntijoiksi on maatalousministeriö kutsunut maataloushallituksen ylijohtajan, tohtori J. E. Sunilan ja tohtori Emil Hynnisen ja antanut heidän tehtäväkseen yhdessä laatia edellämainitut selvitykset ja esitykset.

TIE KUOPIOSTA KALLAVEDEN POIKKITIELLE

Valtioneuvostossa oli käsiteltävänä kysymys Kuopiosta Kallaveden maantiepenkerellee johtavan tulotien suunnan vahvistamisesta ja hyväksyttiin tie kulkemaan Walkeisen kylätien suuntaisena sekä sitten rautatien vartta pitkin rautatien ja Valkeisenlammin välitse penkerecelle.

Hyväksytty suunta on sama, jonka Kuopion mlk:n valtuusto hyväksyi. Täten voidaan työt aloittaa koko yhdystien pituudelta heti kun tarpeelliset määrärahat työtä varten osoitetaan.

Neuvostoliitosta

36 VUOTTA JAROSLAVIN LAKOSTA

Toukokuun 8—9 p:nä tuli kuluneeksi 35 vuotta Jaroslavin suuresta kutomatyöläisten lakosta. Lakko alkoi sen johdosta, että tehtailijat aikoivat alentaa työläisten palkkoja. Yhteentörmäyksessä, jonka lakon aikana tapahtui työläisten ja sotilaiden välillä, haavoitettiin 44 työläistä ja yksi tapettiin.

ARVOKKAITA ASIAPAPEREITA LÖYDETTY

Vologodskin piirikunnan arkistosta on löydetty yli 200 entisen Vologodski—Arkangelin piirikuntahallinnon hallussa ollutta asiapaperia. Löydetyt asiapaperit ovat vuosilta 1910—1914 ja sisältävät ne pohjoisen Vienanjoen ja Volgan sekä Suhonin- ja Volgajoen yhdistämisprojektit. Löydetyt asiapaperit antavat mahdollisuuden tarkoin määritellä ne paikat, missä sijaitsevat lyijy, vaskimalmi, kivhiili y. m. kallisarvoisten aineiden varastot.

Erikoisen mielenkiintoista ovat ne asiapaperit, jotka sisältävät seikkaperäisiä tietoja Uhtuan naftavarastoista. Samoin on myöskin erikoisen mielenkiintoinen Valkeanmeren—Uralin rautatieprojekti.

"PAHTA-ARALIN" NEUVOSTOTILALTA

"Pahta-Aralin" neuvostotilalla, joka on Kasakstanin suurin puuvillaa viljelvä neuvostotila, on puuvillan kylvö suoritettu loppuun määräaikaan mennessä. Neuvostotila on ryhtynyt auttamaan paikallisia kollektiivisia talouksia. Tähän mennessä on jo kynnetty 1,500 hehtaaria ja kylvetty 900 hehtaaria. Kollektiivisten talouksien pelloilla työskentelee 100 neuvostotalouden traktoria ja 115 lajittelukonetta. Kylvöjen ajallaan suorittaminen neuvostotilaa ympäröivien kollektiivisten talouksien mailla on taattu.

PATALOGIEN EDUSTAJAKOKOUS

Kesäkuussa kokoontuu Bakussa koko Neuvostoliittoa käsittävä patalogien edustajakokous. Edustajakokous tulee käsittelemään kansainvälisen patalogiyhdistyksen perustamiskysymystä. Suuri joukko Saksan, Sveitsin, Turkin y. m. maiden tieteellisiä työntekijöitä on ilmoittanut halunsa ottaa osaa mainitun edustajakokouksen työhön.

Maailma muuttuu

Ennen luultiin maapallon olevan litteän, nyt tiedämme sen olevan pyöreän; mutta se henkilö joka ensimäiseksi toi julki uuden ajatuksen teljettiin vankilaan.

Tähtitieteilijät olivat ennen ehdottomasti varmoja siitä, että aurinko kiertää maapalloa, nyt me tiedämme varmuudella, että maapallo kiertää aurinkoa; mutta sitä henkilöä, joka ensimäiseksi toi julki uuden ajatuksen, uhattiin kidutuksilla ja pakoitettiin ottamaan sanansa takaisin.

Fysiologit opettivat, että veri ruumiissamme on paikallaan, kuten mehu appelsiinissa. Kun Harvey antoi lausunnon, että veri kiertää ympäri ruumista, niin uhattiin häneltä ottaa pois lääkärinoikeudet.

Ennen rakennettiin rakennukset sillä tavalla, että rakennuksen runko eli kehys oli seinien varassa, mutta tänäpäivänä rakennetuissa rakennuksissa on seinien paino teräskehyksen varassa. New-Yorkilaiset tietävät, että Woolworth-rakennusta rakennettaessa alettiin seinien valmistaminen kymmenennen lattian yläpuolella, teräskehyksen ollessa paljaana alapuolella.

Rautatievaunujen pyörät pyörivät ennen akselin ympäri; nyt ne ovat kiinnitetyt akseliin, ja akseli pyörii ympäri. Raiteella pitävä reunustin oli ennen raiteessa; nyt se on pyörässä.

Kirjat muodostuivat ennen yhdestä pitkästä paperiliuskasta; nyt ne muodostuvat monesta liuskasta, joita kutsutaan lehdiksi.

Ennen olivat kaikki ilmalaivat ilmaa keveämpiä, mutta tänäpäivänä 99 prosenttia on raskaampia. Vuosisatoja oli neulan silmä yhdessä päässä ja kärki toisessa; neulomakone kävi mahdolliseksi vasta sitten kun silmä pantiin siihen päähän missä kärki on.

Mutta älkää uskoko, että nämä uudistukset — vallankumoukselliset muutokset — olisivat tulleet käytäntöön ilman vastustusta. Historian kertoman mukaan katkaistiin ensimäiset sähkölennätinlangat; ensimäinen rautatierata revittiin rikki; ensimäinen neulomakone murskattlin, ja se mies joka ensimäiseksi myi kovaa hiiltä Pennsylvaniassa tuli ajetuksi pois koko valtiosta muka petoksen harjoittajana.

Vuonna 1832 jotkut henkilöt Lancasterissa, Ohiossa, kirjoittivat kouluylihallinnolle, pyytäen lupaa käyttää koulurakennusta. Heidän tarkoituksena oli pitää kokous, jossa keskusteltaisiin rautatien rakentamisesta niiden seutujen lävitse. Esimerkkinä siitä, minkälaisia vastaukisia edistysmieliset aina saavat, esitämme tässä kirjeen, jonka asianmukaisen tekijät saivat vastaukseksi kouluylihallinnolta:

Te olette tervetulleet käyttämään koulurakennusta kaikista oikeista asioista keskustelemiseen, mutta sellaiset kuin rautatie ja sähkölennätin ovat mahdottomuuksia ja selvästi harhauskoisuutta. Jumalansanassa ei mainita niistä mitään. Jos Jumala olisi tarkoittanut, että hänen luomiensa järjellä varustettujen olentojen tulisi kulkea tuolla hirvittävällä nopeudella, viisitoista mailia tunnissa ja höyryn avulla, niin olisi hän epäilemätät ennustanut siten pyhien profeettojensa kautta. Ne ovat saatanan vehkeitä, kuolemattomien sielujen johtamiseksi helvettiin."

Vanhat merenkulkijat nauroivat Robert Fultonille kun hän lähti Clermont-laivallaan ulos New Yorkista; Kopernikusta ja Galileota vainottiin tähtitieteestä omaamiensa käsityksien takia; ja Pasteuria uhattiin, että hänen ei anneta jatkaa lääkärintointa, jos jatkaa teoriottensa levittämistä bakteriologiasta, ja kehoitettiin pysymään yleisesti hyväksyttyjen ja tunnettujen lääketieteellisten oppien puitteissa.

Aina silloin tällöin tapaamme rohkean henkilön, joka ajattelee omaavansa uuden keinon tehdä jotakin. Muistakaamme niitä suuria muutoksia mitä on tapahtunut kuluneiden sukupolvien aikana ja aivan viime vuosina. Näin tehdessämme suhtaudumme paljon suvaitsevammin uusiin ajatuksiin ja uusiin käsitteisiin.

Todellakin — maailma muuttuu.

Gentlemanni ja pyöveli

Cherlock Holmes, miltei Englannin porvariston kansallissankari, harrasteli urkintaa ja arkeologiaa. Paitsi näitä, hän soitti viulua ja oli taipuvainen melankoliaan. Muuten oli hän kunnian mies ja täysi gentlemanni.

Insinööri Ivy, englantilaisen konsession, "Lena Goldfish" virkamies, harrasteli geologiaa ja argeologiaa. Matkoiltaan hän toi hyvin vähän malminäytteitä ja yleensä hyvin vähän mitään käypää materiaalia. Sitävastoin toi hän vanhan vanhoja kypäreitä ja kalkenlaisia harvinaisuuksia, jotka vetivät kokoilijan huomion puoleensa. Konsession toimeliaat työntekijät kohauttelivat olkapäitään ihmetyksestä, mutta tirehtööri Malosemov paljonpuhuvin silmänisku lopetti kaikki sopimattomat kyselyt. Insinööri Ivy oli väärentämätön englantilainen gentlemanni, urheilun ja matkustelun harrastaja. Milloin vain hän saapui Lontooseen, oli hän erittäin pidetty vieras konservatiivisen porvariston salongeissa. Hän ilmaantui sinne mailman kaikilta rannoilta: hän tunsi sodanedellisen Venäjän, sillä hän syntyikin Moskovassa. Hän maleksi pitkin Siperiaa Koltshakin aikana. Oli Kiinassa vallankumouksen aikana. Oleskeli aikoinaan Etelä-Amerikassa ja hallitsi mainiosti espanjan kieltä.

Tällainen persoona tunnustettiin ja arvostettiin konservatiivisissa hallituspiireissä. Totta kyllä, hän oli vain insinööri-geologi, yksityishenkilö. Hän oli samanlainen yksityishenkilö kuin tunnettu eversti Lawrens, — joka myöskin on matkustelun, urheilun ja seikkailujen harrastaja, gentlemanni kiireestä kantapäähän. Lawrens— Idän ja Intian tuntija. Insinööri Ivy tunnustettiin Venäjän ja Neuvostoliiton tuntijaksi Johnssons-Higsin mielestä.

Insinööri Ivy matkusti tänne korkeimman kapitalistisen kulttuurin edustajana. Kaikki hänessä ja hänellä oli kulttuurin korkeimman asteen mukaista: niin hänen matkailijavaatetuksensa kauluksineen ja kaneeliruskeine kenkineen ja paksuine anturoineen, hänen intohimonsa golfiin ja pyöveliin.

---

8 5

ISÄNTÄ

Synti sitä on sanoa, mutta niin tosiaankin toivon.

EMÄNTÄ

Häpeä, kun tuollaisia puhut, uskovainen mies!

ISÄNTÄ

Mutta ymmärräthän sinä, Kaisa, ettei meillä olisi varaa niin suurta joukkoa ruokkia ilmaiseksi.

OTTO

Niin, minäkin siitä jo äidille äsken puhuin.

EMÄNTÄ

Vai niin, vai sinä täällä olet isääsi ollut yllyttämässä. Kun minä sanon, että seurat pidetään meillä, niin ne pidetään, tahtokaa sitten taikka ette. (Menee kamariin kahvivehkeitä vieden.)

MATTI

(Puolittain itsekseen). Saadaanpahan nähdä pidetäänkö.

OTTO

Mitä sinä sanoit Matti?

MATTI

Sanoinpahan vain tässä itsekseni, että emäntä se näkyy isäntänä he

sa urheilnun ja hänen mielenkiintonsa arkeologian kysymyksiin. Hän oli viehättynyt taiteeseen ja historiaan. Hän voi keskustella taiteesta ja bysanttilaisesta maalaustaiteesta. Hän ei ollut siinä määrin taipuvainen melankoliaan kuin urkkija etsivä Cherlock Holmes, mutta hän myöskin suoritti hienolla tavalla "geologisia" etsintöjä.

* * *

Jos asetamme hienostuneen gentlemannin "mister" Ivyn kapitalistisen sivistyksen ja kulttuurin toiselle puolelle, niin hänen toiselle puolelleen pitää asettaa pyöveli Bashkirtsev. Bashkirtsevin ulkomuotokin puhuu suvun rappeutumisesta. Pitkulainen pääkallo suippenee päälaelle, kasvot ovat liikkumattomat, muistuttaen naamiota. Tyhjänehköt silmät näkevät himmeästi.

Bashkirtsev oli vankilan tarkastajana ennen vallankumousta. Kerran hän murhasi erään vangin, joka yritti paeta.... Kuka oli surmansa saanut? Poliittinenko, rikokselliinenko? Tietämätöntä. Bashkirtsevia ei sellaiset asiat liikuttaneet... Hän ampu — ja siinä kaikki. Muu ei häntä koskenut. Koltshakin aikana hän hirtti... Hän tietää ketä hirttää: työläisiä, kommunisteja. Hän tietää siksi, että vihaa neuvostovaltaa tylsällä, mustalla vihalla. Mutta keitä olivat hänen hirttämänsä ihmiset? Mikä heidän nimensä?? Bashkirtsev ei sitä tiedä. Ei se häntä liikuttanut. Seikkaperäisesti kertoi hän hirttämisestä, — se on: miten tulivat vankilan pihalle, kuinka päällikkö sanoi hänelle: hirtä, kuinka hän asetti silmukan kaulaan ja kuinka tämä silmukka kuristi. Hän kertoi kaikesta tästä kuten olisi kertonut seuralle ennen päivällistä. Mänensä oli matala ja soinnuton. Ei pienintäkään levottomuutta ja rauhattomuutta hänessä voinut havaita. Olemuskeltaan hän ei ollut ihminen, — parhaassa tapauksessa ihmisen kaltainen.

Sittemmin hän toimi työnjohtajana neuvostovallan vuoriteollisuuslaitoksessa. Söi, joi ja teki työtä, muisteli kaipauksella niitä aikoja, jolloin oli vankilan tarkastajana, kävli revolveri kupeella, jolloin sai piestä vankeja, jolloin niitä sai tappaa ja hän tappoi. Hän oli sikäli varuillaan, ettei näistä kertonut. Hän salasi tämän ihmisiltä. Mutta miljoinkaan ei hän voinut unohtaa tätä aikaa vihaten bolshevikeja petoeläimen vihalla.

Hän osasi tuskin lukea eikä milloinkaan ollut Siperian rajojen ulkopuolella. Hän ei harrastanut arkeologiaa, ei soittanut viulua eikä niin milliään muotoa voinut olla gentlemanni. Hän oli alhainen yksilö näyte kapitalistisesta kulttuurista — ja kuka voi kuvitella häntä vieraana missis Baldwinin salongissa!

* * *

He elvät tavanneet toisiaan englantilaisessa salongissa konservatiivisen ministerin vastaanotossa, vaan iltasella — metsän reunassa, siperialaisessa, altailaisessa hiljaisuudessa: hienostunut englantilainen gentlemanni, mister Ivy ja tsaarin pyöveli — Baskirtsev. Mistä voivatkaan keskustella nämä kapitalistisen kulttuurin kaksi vastakkaista edustajaa? Niin, ja voivatko he löytää yhteisen kielen?

He löysivät yhteisen kielen. He puhelivat paljon, ja kiinnostavaa, he ymmärsivät toisiaan puolesta sanasta. Bashkirtsev tunnusti Ivylle palvelleensa Koltshakin miliisissä. Tämä olisi ollut riittävää, mutta mister Ivy tutkijan vainulla tiedusteli hänen ammattiaan ja arvioi hänen vihansa neuvostovaltaa kohtaan. Ja Bashkirtsev tiesi, että hänen edessään on yksi kapitalistisen tuotantolaitoksen päälliköistä.

He ymmärsivät toisiaan ja mister Ivy varovasti supisi keskustelukumppanilleen. He ajoivat yhdessä rattailla ja kaukana kiiluivat uuden neuvostotehtaan — "Ridder Tsinkin" — valot, ja he katselivat näitä valoja, keskustelivat puolisanoin ja puoliviittauksin. Baskirtsev pyysi päästä toimeen konsessioniille, missä, kerrotaan, maksetaan paremmin ja tuotteita enemmän... Voitaisiinhan sitä ottaa, puhui hienostunut gentlemanni Ivy, mutta voisiko odottaa vastapalveluksia Bashkirtsevilta?

— Kyllä kai, Bashkirtsev on valmis kaikenlaisiin vastapalveluksiin..

— Vaikkapa hävittämään tehtaan.

Bashkirtsev levollisesti tuhosi ihmisiä, asiallisesti asetti silmukan heidän kaulaansa, milloin vain päällystö käski. Hän voi kyllä tuhota neuvostotehtaita, jos niikseen on... Mutta miten se olisi tehtävä? Dynamiitillako räjäyttää?

Mister Ivy, Englannin kulttuurisin gentlemanni, ei ole sitä varten, että antaa välittömiä määräyksiä, — hän käsittelee tehnillisiä keinoja. Ei dynamiittilla räjäyttäen on hieman epämukavaa, vaadittaisiin muutamia ihmisiä, vaarallista. Mutta jos lamppuöljyllä valaisi.

Mikäs siinä, voipihan lamppuöljyläkin. Bashkirtsev tietää kaikki kulkutiet tehtaaseen. Hän, kaiketikin on valmis... Ja kultenkin epäilys valtaa pyövelin: Mutta jos gentlemanni pettää? Tehdas tulee hävitetyksi ja työpaikkaa Bashkirtsev ei saakaan.

Mister Ivy oli hieman loukkaantunut. Jos tämä venäläinen tylsä viili epäilee, mitkä ihmiset sitten uskovat Ivyä Englannissa. Ei, älköön Bashkirtsev epäilkö. Hän saa ei vain hyvän paikan, vaan vielä rahapalkkion. Kuinka paljon? Bashkirtsev ei sitä kysynyt. Olkoon, tuollainen herra ei petä...

He erosivat iltasella siperialaisen metsän reunassa. He erosivat tuntien ystävyyttä, mutta kuitenkin, Bashkirtsev ei rohjennut tarjota kättään herra Ivylle. Ja mister Ivyn päähän ei olisi voinut mahtua ajatus: pusertaa likaisen koltshakilaisen pyövelin kättä. He erosivat.

Ja mister Ivy ajoi eteenpäin, ehkä hymyillen itsekseen ja ajatteli minkälaisen ilon hän tuottaa eräälle hyvälle mieheille Lontoosa, joka, totta kyllä, ei tällä kertaa ole kurssissa, mutta joka aikoo uudelleen nousta ministeriksi, jos onnistutaan rikkoa Neuvostoliiton ja Englannin suhteet.

Bashkirtsev meni kotiinsa, näki uuden neuvostotehtaan valot. Hän ei hymyillyt, sillä hän ei koskaan ole hymyillyt.

Bashkirtsev kertoo edelleen siitä, kun hän hirtti työläisiä ja kommunisteja Koltshakin vankiloissa. Matalasti, soinnuttomasti. liikkumattomalla äänellä, kuin naamio olisi kasvoilla. Niin, hän hankki öljyastian ja valmistautui polttamaan tehdasta. Meni sitten kotiin, kävi saunassa, leikki lastensa kanssa — hänellä on lapsiakin, — ja sitten, kun tuli täysipimeä meni tehtaalle. Hän tiesi, että se oli neuvostotehdas, että sen rakensi työväenvalta, että oli tehtaalla kokouksia, joissa puhuttiin sosialistisesta rakennustyöstä. Mutta mitäpä se häntä liikutti. Hän tiesi vain yhden: herra käski tuhota neuvostotehtaan ja lupasi hyvän paikan ja vielä rahaakin. Rauhallisesti ja asiallisesti hän valeli palooljyä seinille, huolellisesti ja asiantuntemuksella kiinnitti sytytyslangan. Hän oli ollut työnjohtajana ja tiesi miten työ tehdään kun tahdotaan räjäyttää. Hän sytytti langan ja nopeasti vetäytyi sivuun. Hän näki miten tuli kulutti lankaa ja arveli tehtävänsä loppuneen. Kuitenkin hän pysähtyi jonkun matkan päähän paremmin varmistautuakseen. Alussa ei tuli ilmaantunut, mutta sitten tulikielekkeet syöksyivät ulos ikkunoista. Hän kääntyi tyydytettynä, palasi kotiin, paiskautui maata, nukkui ja uneksi.

Insinööri Ivy todennäköisesti näki naapuritehtaan kajastuksen. Hän ymmärsi mitä se merkitsee. En tiedä mitä hän teki. Mahdollisesti katseli vanhoja kaiverruksia. Mahdollisesti varusteli onkia — hän on erinomainen kalastusurheilun harrastaja. Mahdollisesti lueskeli viimeistä englantilaista romaania, vihelteli "Britania, merten valtias...". Kuinka vaan kuvittelette hauskuttelevan sivistyneen englantilaisen gentlemannin, joka on kammitsoitu siperialaiseen hiljaisuuteen noiden bolshevikki-barbaarien kanssa.

* * *

Neuvostoliiton 5-vuotissuunnitelman kartalle syttyi eräänä hetkenä "Ridder Tsink"-tehdas hauskana tähtösenä. Se oli työväenluokan saavutus, sen rauhallisen rakennustyön edistysnäyte. Tämä tehdas, kuten muutkin uudet tehtaat, oli satojen työläisten rakkauden kohde, työläisten, jotka sen rakensivat, kiinnittäen siihen proletariaatin kaiken yhteiskunnallisuuden huomion.

Mutta tämä tuskin syttynyt tähti sammui. Se tapahtui eräänä elokuisena yönä v. 1929, miltei imperialistisen sodan viidentenätoista vuosijuhlana. Porvarillinen sanomalehdistö valoi tällöin satakielenlauluja rauhasta ja rauhanpolitiikasta. Kaikki imperialismin sudet näyttelivät hempeitä ja naiveja lampaansilmiä. Sentimenttaalisuus ällötti tällöin joka loukossa, samoin kuin ällöttää tällä hetkellä porvariston lehdissä pääsiäinen ja "kristuksen ylösnouseminen", Silloin, tuona elokuisena yönä, kaksi kapitalistisen kulttuurin edustajaa, yhtyneenä Koltshakin muistoihin, keskellä rauhaa ja hiljaisuutta polttivat uuden neuvostotehtaan. Mutta nyt, "kristuksen ylösnousemisen" päivänä entinen pyöveli kertoi siitä, miten valistunut englantilainen gentlemanni antoi määräyksiä ja ohjeita murhapolttoon.

* * *

Pyöveli ja villi Bashkirtsev lopetti hirveän kertomuksensa olkeudessa.

— Siinä kaikki — sanoi hän välinpitämättömästi istuutuen ja lisäsi: saako tupakoida?

* * *

Mutta missähän te tällä hetkellä olette, mister Ivy, gentlemanni, urheilun, arkeologian ja taiteen harrastaja, etsivä ja vakooja, hienostunut murhapoltttaja? Missähän salongissa te tällä hetkellä kerrotte ihmetteleville valkutelmianne villistä neuvostomaasta? Teidän kabinetissanne kamlinan reunalla on vanhimpia kypäreitä vanhoine piirroksineen ja onkikokoelmia kaikista maista. Te olette varmaankin hurmaava kertoja. Muisteletteko te erästä elokuista iltaa metsänreunassa, kun kaukaa loistivat Ridderin valot ja puoli-ihminen, puoliviili, teidän sanojanne käyttääkseni, lennosta sieppasi ajatuksianne, vihjauksianne ja määräyksiänne? Tai tästä rikkaan elämänne hetkestä te jakeletteko tunnelmia ystävienne konservatiivissa puolueessa, entisten ja tulevien ministerien ankaran asiallisissa kabineteissa?

Te olette vakuutettu, että ansionne palkitaan arvoaan vastaavasti. Imperialismi tarvitsee teidänlaista väkeä. "Intellisen Servis" rakastaa selkaillijoita, jotka ovat valmiit "urotöihin", jotka eivät pelkää riskeerata. Oo, teistä tuntuu turvalliselta. Te rakastatte seikkailuja, te rohkea, urhoollinen mies, mutta päätelkääpä, miten vastakkain kuulustellaan gentlemannia ja entistä pyövelliä, jolle te inhosta ette ojentaneet kätänne silloin, kun kuvittelitte yhteisestä laitoksesta. Te hylkäsitte toverinne hädässä, mister Ivy, sivistynyt englantilainen gentlemanni. Te sysäsitte murhapolttajaksi palkkalaisen, mutta itse hyvään aikaan piilouduitte.

Niinpä niin, te tunnette olevanne turvassa. Mutta muisto siitä elokuisesta illasta, jolloin te, gentlemanni ja ystävänne, murhamies ja pyövelli keskustelitte yhteisistä asioista, ei hävlä niinkään pian kuin te luulette. Ei ainoastaan Neuvostoliiton työläiset, vaan myöskin Englannin työläiset tulevat muistamaan mitä merkitsee nimi "Ridder" ja muistamaan kajastuksen uuden neuvostotehtaan yllä eräänä elokuisena yönä, ja teidän muotonne kajastuksen loisteessa ja teidän nimenne:

— Insinööri Ivy, gentlemanni-murhapolttaja.

A. Saslavskij.

Mitättömyydestä maailman suurimmaksi

Piirtoja 300-vuotiaan New Yorkin kehityksestä

Kun "Uuden Hollannin" johtaja Peter Minuit noin 300 vuotta sitten osti montauk-intiaaneilta rämeisen metsikköisen Manhattan saaren, jossa on New Yorkin pääosa, maksaen jonkun verran kangasta ja lasihelmiä sekä kenties jonkun nassakan tulivettäkin, arvoltaan Suomen nykyisessä valuutassa joitakin satoja markkoja, niin luultavasti vanhat, viisaat intiaanipäälliköt leiritulensa ääressä sitten päättelivät perusteellisesti nylkeneensä tyhmää mynheer Minuitia ja tehneensä hyvän kaupan. Eihän koko saarirytiköllä ollut edes yhden simpukankuoren arvoa. Mutta saattoipa mynheer Minuitkin onnitella tehneensä hyvän kaupan, vaikkei hän voinutkaan arvata sitä, että jos hän tänään tulisi saarelle ei hän koko silloisella kauppahinnalaan saisi ostetuksi sen vertaa maata, että mahtuisi yhdellä jalallaan seisomaan. Maaperän kauppoja ei New Yorkissa olekaan koskaan tehty muita kuin hyviä, vaikka ne olisivat näyttäneet kuinkakin mielettömiltä, sillä kaupunki on etenkin viimeisen vuosisadan aikana jättimäisen nopeasti kasvanut — ja jättiläinenhän siitä on tullutkin — ja tonttien hinnat nousseet satumaisen huimasti.

Luokaamme lyhyt silmäys tähän, kaupunkien jättiläiseen, joka satujen jättiläisen lailla vaatii keskeämättömästi tuhansia ja taas tuhansia ihmisuhreja, syntyyn ja aikaisempiin vaiheisiin sekä nykyiseen valtavuuteen.

Kaupungin sataman löytämisen ja sen perustamisen kunnia kuuluu hollantilaisille kuten jo tuli viitattuakin. V. 1609 oli Alankomaiden-Itä-Intian komppania lähettänyt kapt. Hudsonin etsimään luoteisväylää kulkureitiksi Intiaan. (Se oli tietysti mahdottomuus, koska vasta päälle 300 vuotta myöhemmin se Amundsenille onnistui.) "Puolikuu"-laivallaan kapt. H. tutki ja tutki rannikon repeämiä päästäksen läpi mantereen, osta tiedot silloin luonnollisesti vielä olivat äärimäisen hämärät. Tällaisella yrityksellä hän myös pyrki ylös hänestä nimensä saanutta Hudsonjokea. Mutta se kapeni kapenemistaan, kunnes eräänä päivänä jouduttiin karille kaukana keskellä erämaata ja oli palattava takaisin. Mutta näin oli hän löytänyt tämän seudun ja koko maanosan parhaan ja suurimman sataman, nykyisen New Yor bayn. Ympäristön metsissä asui metsästäviä intiaaneja ja vuotta myöhemmin oli hollantilaisia kauppiaita saapunut näiden kanssa tekemään hyviä turkisafäärejä. Vaikka intiaanien kanssa tultiin rauhassa toimeen, rakennettiin varmuuden vuoksi pari pientä linnaketta ylemmäs joelle ja jonkun vuoden perästä lähetti Hollannin Länsi-Intian komppania muutamia protestanttisia valloonlperheitä asukkaiksi Manhattalle. Intiaanit kävivät sittemmin kuitenkin äkäisemmiksi kauppaystävilleen, kun uutisasukkaat levisivät saarille Long Island ja State Island ja ylemmäs Hudsonin varsille. Näihin aikolhin onnistui Minuitin tehdä alussa mainittu kauppansa.

Minuit rakennutti Manhattanin länsikärkeen linnakkeen, joitakin taloja ja,, tietysti tuulimyllyn ja antoi tälle komeudelle nimen Uusi Amsterdam; tulevan maailmankaupungin alku oli tehty. Hollantilaiset maanviljelijät levittäytyivät ympäristöön intiaanien alueille, kaupunki eli turkiskaupoilla ja oli lupaavan siirtokunnan keskus. Pari vuotta perustamisesta oli sen asukasluku tuhannen vaiheilla. Elämä huvipuoleltaan alkoi tulla hurjemmaksi ja välit intiaanien kanssa paheniva paheni mistaan, johtuen etupäässä hollantilaisen kuvernöörin petollisuudesta ja julmuudesta. Niinpä antoi hän hyökätä intiaanien kimppuun, jotka pyrkivät vihollisiltaan, julmilta irokeeseilta, pakoon hollantilaisten turviin. Muka tietämättömänä tästä ja ollen luulevinaan heidän hyökkäävän kaupungin kimppuun teki kavalan yöllisen hyökkäyksen ja surmautti 110 viatonta intiaania, miehiä, naisia ja lapsia.

Tämä valkoisten terroriteko punaisia vastaan lopettikin rajarauhan ainaiseksi. Intianit vuorostaan hyökkäsivät ympäristön uutisasukkaitten kimppuun pakoittaen ne vetäytymään kaupungin vollien turviin. Sellainen oli rakennettu yli saaren ja sen paikkeilla on nykyään siitä nimensä saanut kuuluisi Wall Street, jolta käsin amrikalainen finanssikapitalismi nykyään pitää koko maailmaa kurissa. — Jukvan Kieftin seuraaja Pieter Stuyvesant yritti saattaa siirtokunnan asioita taas paremmalle kannalle, perustipa hän 9-miehisen "parlamentin", jonne kaupunki, Brookyin ja Pavonia (nyk. Jersey City) kukin valitsivat kolme edustajaa. Kiivaudellaan hän kuitenkin pilasi asioita. Emämaa ei liioin siirtokuntaa tukenut, vaan jätti sen omiin hoteisiinsa. Kuitenkin tämä kiivas herra kävi sotaretkellekin ja 1655 valloitti ruotsalaisten (ja muutamien suomalaisten) asuman Uuden Ruotsin Delaware-joen suussa kohtaamatta mainittavampaa vastusta. Mutta sillä välinpä intiaanit puolestaa hyökkäsivät Uuteen Amsterdamiin ja puoliksi hävittivät sen ennenkuin apua ehti saapua.

Sijaiten Englannin alueiden keskellä ei kaupungin tulevaisuus näyttänyt muutenkaan lupaavalta, ja pian se Hollannilta menikin. Joidenkin Hollannissa painettujen häneen kohdistuvien häväistyskirjoitusten johdosta Yorkin herttua (sittemmin Englannin kuningas Jaakko II) kimmastui niin, että vaati veljeltään kuninkaalta "valtakirjan" valloittaakseen Uuden Hollannin. Hän lähettikin neljä sotalaivaa ja 450 miestä maihinnousujoukkoja suloisen rauhan keskellä valloittamaan siirtokunnan. Stuywesant sai vihiä asiasta, mutta asukkaat kieltäytyivät sotimasta ja niin valtasivat englantilaiset sen miekan iskutta 1664. Kaupunki sai tuon äkäisen prinssin herttuakunnan mukaan uuden nimen New York, joka samalla oli koko siirtokunnan nimi. Kolme vuotta myöhemmin Hollanti siitä muodollisesti luopui, ja vaikka hollantilainen amiraali Evertsen 1672 uudelleen sen valloitti, oli se pari vuotta myöhemmin ainaiseksi mennyt Hollannilta.

Kauan kuitenkin säilyttivät kaupunkilaiset ylhäisen hollantilaisen eristäytyneisyysasenteen muihin maan asukkaisiin nähden. Kaupunki ei kuitenkaan sanottavammin kehittynyt moniin aikoihin. V. 1700 oli kaupungissa vain 6,000 asukasta ja koko New Yorkin valtiossa n. 25,000 ja koko sataluvun oli kehitys hidasta. Boston ja Philadelphia olivat paljon merkittävämpiä kuin New York. Vasta Amerikan vapaussodan päätyttyä ja maan itsenäistyttyä, josta tulee kulumeeksi 150 v., alkoi New Yorkin jättiläismäinen kasvu ja nousu erinomaisen nopeassa tahdissa.

Siitä osoittakoot tässä vain asukasluku numerot, jotka nekin antavat jonkinlaisen kuvan. Ensimäisessä säännöllisessä väenlaskussa 1790 oli asukasluku 33,000, kymmentä vuotta myöhemmin jo 60,000, sitte se kaksinkertaistui 20 vuodessa 1820 ollessa jo 124,000. V. 1840 oli se noussut 312 tuhanteen ja 1860 805,000:-een ollen 1880 lähemmä 1,250,000. Nämä numerot eivät vielä osota väestön koko kasvua, sillä tämän ajan kuluessa on kaupungin ympärille syntynyt suurenmoisia etukaupunkeja, joista Brooklyn oli huomattavin. 1897 yhdistettiin suurin osa näistä ja nykyään lasketaan New Yorkin asukasluvun nousevan yli kuuden miljoonan. Kun otetaan mukaan useat vielä yhdistämättömät suuret etukaupungit, kuten Jersey City, Newark, Hoboken, jotka todellisuudessa kuuluvat samaan jättiläisryhmään, vaikka virallisesti ovatkin eri valtiossa, nousee kokonaisasukasluku aina kahdeksaan miljoonaan. Vertailun vuoksi mainittakoon, että Lontoon asukasluku on n. 7½ miljoonaa.

Ominaista New Yorkille samaten kuin muillekin Amerikan suurkaupungeille on rakennusten hirveä korkeus. Se johtuu etenkin puheenamme olevassa kaupungissa siitä, että paikat käyvät nopean kehityksen johdosta ahtaiksi ja samasta syystä myös tontit niin satumaisen kalliiksi, ettei nille kannata rakentaa kuin pilvenpiirtäjiä. Ymmärrettävistä syistä on New York maansa kalleimpia kaupunkeja, jossa työläisten ei juuri kannata asua, joten he asuvatkin yleensä etukaupungeissa. Liikennevälineet ovat tietysti olosuhteiden mukaiset, niitä on ilmassa, maassa ja maan alla.

Olemme tässä etupäässä kä... leet jättiläisen lapsuussikoja, ... kysyyden pintapuolinenkin ... minen vaatisi suunnattomasti ... ja yleisö tuntee siitä yleensä ... joukon. Yksi seikka tulkoon ... tenkin todetuksi: New Yorkin, ... koko maankin historia on ... historiaa, sen viimeisen vuosisa... kehitys häikäilemättömintä ... listisen riiston ja työväen sorron ... hitystä, sen nykyisyys maailman ... risuuntaisinta. ei yksin Amerik... vaan koko maailman kansojen ... toa ja riistoa sellaisissa mitta... voissa, joita yksin New Yorkin ... tama kapitalismi pystyy ... maan.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustalle kuuluvia tehtäviä, antaa ... seja matkustusta varten kotia... han tai muualle, vahvistaa esitä... joja, käännöksiä y.m., selvittää ... rintk- ja muita Suomen kans... siin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Room 918

Consulate General of Finland

1410 Stanley Street, Montreal

(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,

pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajia Canadassa: Konsuli Erick J. K... te, Port Arthur, Ont. — Ag... Saarimäki, 319 Bay St., Toron... Ont. — H. P. Albert Hermann... 479 Main St., Winnipeg, Man. ... Thomas Franssi, Box L, Copp... Cliff, Ont. — Charles E. Magn... son, 54 Dock St., Saint John, N... — G. W. Törnroos, 551 Howe ... Vancouver, B.C.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa

S. 302 eli N. 743

VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE

(THE BRILLIANT)

230 Simpson St.,
FORT WILLIAM, ONT.

2261½ Arthur, St.,
PORT ARTHUR, ONT.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

POJAT

Kun tulette rantoihin niin pistäytykää Taivaisen palloruumassa.

294 Bay Street,
PORT ARTHUR ONTARI

ASIAMIEHET!

Rakentaakaa uutta menetetyn tilalle

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevan oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25
$2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .85
Kõrvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Käsireitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakäsireitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .....50c ja $1.00
Selkäplaastaria ..... .35
Rintaplaastaria ..... .50
Munuaisplaastaria ..... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta ..... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammasapulveria, 25c ja ...
Ihosalvaa, hinta .....
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamfertiilinjamenttia ...
Kummiplaastaria .....
Kolmenkaisia tippoja ...
Luulinjamenttia .....
Nervin tippoja .....
Parranajosaippuoita .....
Pääsnkivistyspulveria ...
Piöliöljyä .....
Puunöljyä .....
Puhdasta, Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .....50c ja $1.00
Prinssintippoja .....
Preserveerasvia tippoja ...
Rilgapalsamia .....
Silmävettä .....
Silmäsalvaa .....
Suu- ja hammasvettä ...

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 ja sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelit asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET

SUOMALAINEN LIHAKAUPPA

Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA

Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontroileeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremmän kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.

Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.

VIGOR CO.OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

"Omena päivässä syötynä, torjuu lääkärin talosta"

Tämä on vanha sanontatapa ja uskommekin että siinä on hieman perääkin; mutta olkoon miten tahansa, omenat ovat yksi parhaimpia hedelmiä.

Olemme juuri saaneet suuren lähetyksen American Winesap omenoita, joita tarjoamme teille $3.50 laatikko.

Nämä omenat ovat juuri parhaimmillaan tähän aikaan vuodesta ja pysyvät hyvinä noin 2 kuukauden ajan.

Joten kirjoittakaa, soittakaa tai jättäkää tilauksenne yhdelle laatikolle seuraavan ruoka-, jauho-, rehu- tai leivostilauksenne kanssa.

The International Co-Operative Trading Company Limited,

PORT ARTHUR ONTARIO FORT WILLIAM

John Aarnion LIHAKAUPPA

319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.
Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjovisklat, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. ——— 111 Secord St. ——— Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS

146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.

——— Suositellaan ———

HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYT...

Auki joka arkipäivä kello 8—12 yöllä

Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa

PUHELIN 2400 N.

ASIOITSIA

Pitempiaikaisen kokemuksen kautta, tarjoan palvelustani ... salaisille. Voitte kääntyä luottamuksella puoleeni, kaikissa ... kuuluvissa asioissa, kuten käännös- ja tulkkityössä; vakuutuksen... nassa; ulosperimisessä y.m. Rahaa lainataan. Lainopillisia neuv... Kiinteimistöä. Suomen kieliaen konttoriapulainen takaa teille ... pean palveluksen.

RUDOLF E. HULKKO — ASIOITSIA
244 BAY ST. — POR TARTHUR, ONT. — PUHELIN N. 36...

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia

Tohtori J. C. Diamond

MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Erikoisala: parantaa katkenneet verisuonet, verenvuoto ja perä-pukamat, ruiskutus-systeemillä.
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2677 K.
FORT WILLIAM, ONT.

WORKMEN'S RESTAURANT

539 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

ILMOITTAKAA VAPAUDE...

8

OTTO

Vai keksit...

ISÄNTÄ

Vai on Matti taasen keksinyt. Mikähän tuo keksintö mahtanee olla, jos niinkuin saisi syrjäinenkin tietää?

MATTI

Saahan sen toki, varsinkin kun se koskee suurimmalta osaltaan teitä itseänne. Me tässä Oton kanssa nimittäin äsken tuumailtiin, että kuinkahan tässä oikein pärjätään, kun tulee ne seurat kuulema tähän taloon ja talossa on niukat varat. Silloin me keksittiin aate, että mitäs tässä turhia alkaa itseään kiusaamaan, vaan heittäytyy sakilla ihan täydeksi uskovaiseksi ja alkaa elää uskon voimalla. Myy nimittäin koko tämän velkaisen taloroskan ja lähtee pitäjille vakinaiseksi seuran pitäjäksi. Sanassahan sanotaan, että evankeliumista sinun pitää elatuksesi saaman...

ISÄNTÄ

Kyllähän sinä, Matti, puhut uskovaisista liian pilkallisessa äänilajissa, mutta kyllä puheessasi perää on. Tällaiset pienet taloudet eivät kestä kymmenien ihmisten viikkokaupalla ruokkimista, kun mitään maksua ei kuitenkaan ruuasta saa.

OTTO

Oletteko tekin, isä, sitä ajatelleet?

ISÄNTÄ

Olen. Väkisinkin se panee ajattelemaan, kun niskassa on suuret verot, lainojen korkomaksut ja kuoletukset sekä monet muut menot. Asemaamme on vielä huonontanut viime ja tänä vuonna sattunut kato.

MATTI

Mitäs siinä sitten muuta, koska kerran isäntä tuntee ettei

7

voi tuollaista suurta uskovaisten laumaa ruokkia, kun käskee heidät menemään varakkaimpiin taloihin.

OTTO

Niin, emmehän me, köyhät ja velkaiset ihmiset, ole vikapäitä heitä elättämään.

ISÄNTÄ

Ei, sellaista askelta en voi ottaa. Tulisin heidän puoleltaan leimatuksi kerettiläiseksi, sillä aina on ollut sellainen tapa, että seuroja on pidetty vuorotellen joka talossa ilman mitään maksua ja manaamista. Sitä en todellakaan ilkeä tehdä, vaikka mielikin tekisi. Toisekseen, Kaisa nostaisi siitä liian ison mellakan.

OTTO

Mutta pitäisihän äidinkin ymmärtää...

ISÄNTÄ

Hän meidän tilannetta kaikkein vähimmän ymmärtää. Olethan sen nähnyt siksi monta kertaa.

OTTO

Olempa kyllä, tosiaankin. Nyt olisi hyvät neuvot tarpeen.

EMÄNTÄ

(tulee ulkoa). Saarnamies ja Hakalan isäntä jo tulevat. Viehän, Aatu, vieraat kamarin puolelle. Minä laitan heti kahvia. (Alkaa touhuamaan heti kahvin laitossa). Onkin se tuossa jo kauan odottanut, lieneekö edes enää kuumaakaan.

ISÄNTÄ

Vai jo ne tulevat.

EMÄNTÄ

Mitä! Sinun äänenpainostasihan tuntuu ikäänkuin et heidän toivoisi tulevankaan.

Vapauden maantieteellinen kirjavarasto

Jokaisen luokkataistelijankin tietopuolisen sivistyksen tuttamiseen kuuluu tuntea, ei ainoastaan oma maa ja kansisuus, mutta myöskin mahdollisimman paljon maailman eri ita ja kansoja. Täytyy myöskin tuntea ne valtavat kulku- ja väylät joiden avulla imperialistiset vallat pusertaa rau- ailman äärillä. — Luokkataistelijalle on arvaamattoman resta merkityksestä tuntea eri kansoja, kokonaisia heimoja, dän sivistystasonsa, taloudellinen asemansa ja elämäntapan- Sillä silloin vasta kun me olemme jossain määrin näistä oisia, avautuu meille mahdollisuus ymmärtää työväenkysy- stä kansainvälisessä ja koko ihmiskuntaa koskevassa merki- sessä.

Alempana mainitsemme niistä muutamista arvokkaista antieteellisista teoksista joita voitte saada Vapauden kirja- pasta:

ald Amundsen: Luoteisväylä, 459 siv., sid. $2.00
ngt Berg: Kurkien kerallä Afrikkaan, 198 siv., nid. 1.75
o Zeltins-Coldfelds: 7,000 kilometriä halki Afrikan aavikoiden, 257 siv., sid. 1.25
rmann Detzner: Neljä vuotta ihmissyöjien parissa, 304 iv., nid. 1.15
kari Pälsi: Mongolian matkalta, 131 siv., nid. ..... .50
ald Amundsen: Ilmojen halki, leveyspiirille 88 ast. Pohj., 337 siv., nid. 1.50
kari Pälsi: Suuri, kaunis ja ruma maa (kuvia ja kuva- uksia Canadan matkalta), 314 siv., nid. 1.75
inö Pekkola: Kairosta Niilin latvoille, 140 siv., nid. .... .90

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

X 69 SUDBURY, ONT.

vosto-Karjalasta

tuan neuvostotila

kuuden ja puolen kilometrin Uhtuan kylästä, Kuittijärven , Kormuslahden pohjoispuo- ryhdytty suuriin hommiin. n käynnissä neuvostotilan yöt. Kun tämä tila, joka tu- le, on lopullisesti suunnitel- ukaan valmiina v. 1937, on a-ala 5,000 hehtaaria, josta n jo 4,000 hehtaaria kylvöinä. tällä tilalla samana vuonna maan yhtensä 2,000. Tila on ri karjatalous. Mutta rehu- tulee entinen suo työntä- in paljon, että suuresta leh- vusta huolimatta lasketaan myydä rehukasveja puo- sta. Kaikki maanviljelys- ja oito tulee koneellistutetuksi. holtaja, tov. Kalle Korho- too nykyisistä hommista seu- Viime vuonna tutkittiin n 1,200 hehtaaria suota. Nyt artoitettu ja työsuunnitelma ten laadittu. Tänä kesänä tutkimaan 1,000 hehtaaria, n 500 hehtaaria ja raiva- elykselle 200 hehtaaria. alousvuonna samoin tullaan n 1,000 hehtaaria, kuivataan aaria, kylvetään 200 hehtaa- ehmiä on päällä jo 100 pää- alueen viljelyssuunnitelma kin valmiina. een talven aikana on tilalle tu väliaikainen asuntotalo, 144 neliömetriä pinta-alal- stä myöhemmin tullaan lait- paja ja viilariverstas. aisia asuntotaloja varten on maata 3—4 hehtaaria. Sirk- kelisaha on myöskin paikoillaan. Se käy lokomobiilin voimalla ja aloitti työnsä 4 p:vä toukokuuta. Nyt päästään asuntoparakkien valmistamiseen.. Näitä tulee kolme, joista yksi kansliata varten, toinen perheellisiä ja kolmas nuoria miehiä varten. On laskettu, että niihin mahtuu asumaan noin 300 henkeä ja tulevat ne olemaan lämpimät. Lisäksi keväällä aloitetaan rakentaa kahta kesäparakkia, sekä saunaa ja pesutupaa. Talli myös kymmenelle hevoselle ja varastorakennus. Kesäparakkiin tullaan sijoittamaan noin 600 miestä.

Tienteko Uhtuan kylästä neuvostotilalle aloitetaan myöskin toukokuun alusta.

Kysymys työvoimasta on kuitenkin vielä ratkaisematta. Karjalan neuvostotilojen trusti on ottanut sen järjestääkseen, alkomuksella hankkia työvoimaa inkeriläisen ja Tverinkarjalaisen väestön keskuudesta. Trusti on myös Uhtuan Osuuskauppaa kehoittanut hankkimaan muonaa ensi kesänä 750 miehelle. Kumminkaan ei Uhtualla ole mitään tietoja millä tuloksilla trusti työvoimaa on värvännyt.

Työkaluja on saatu: lapioita 400 kappaletta, kuokkia 100 kappaletta ja kirveitä 120 kappaletta. Myös luvataan 2 traktoria. Nämä työkalut eivät kuitenkaan riitä edellämainitulle työvoimalle. Mitä traktorelihin tulee, niin tullaan kylvökamppailussa niitä käyttämään jos koneet saadaan, Uhtuan talonpoikien apuna.

Varojen puolesta tänä vuonna ollaan turvatut. Kaikkiaan on kustannusarviossa neuvostotilaa varten 283,000 ruplaa.

Paitsi kysymystä työvoimasta, on pulma edessä rakennusmateriaaleista. Tukkeja tosin on, mutta esim. nauloja puuttuu kokonaan. Ammattikirvesmiehiä pitäisi olla ainakin 15. Näistäkään ei ole vielä tietoa. Uhtuan kylässä on paljon rakennustöitä tänä kesänä ja kysymys kirvesmiehistä näyttää tulevan vaikeaksi ratkaista, ellei niitä saada toisilta seuduilta. Rakennustöitä johtaa "Kylväjä"-kommuunasta Karjalaan muuttanut tov. J. Lahti.

Uhtualla on ollut edellisinä vuosina ammattitaitoista työvoimaa suoviljelyksillä. Mikäli tiedossamme on, on se halukas tulemaan Uhtualle kuluvanakin kesänä ilman värväystä ja tuomaan mukanansa paikkakuntalaisiaan siinä määrin, että työt neuvostotilalla saataisiin tällä vapaaehtoisella työvoimalla käyntiin. Sen vuoksi olisi trustin kiireellisesti ilmoitettava Uhtualle tuloksensa työvoiman värväyksestä. Ellei se saa väkeä, silloin uhtualaiset alkavat itse toimia.

LAPSET LUOPUU HUONOISTA VANHEMMISTAAN

Nikolai Juhonp. Junpin on lähettänyt seuraavansisältöisen kirjeen Punaisen Karjalan toimitukselle:

"Minä allekirjoittanut Kiestingin piirin Tumstan kylän kansalainen haluan isästäni, Juho Aleksinp. Junginista, (Tsiistoi Jaavelista) täydellisen pesäeron sekä samalla katkaista kaikki yhdyssiteet hänen kanssaan, sillä pidän häpeällisenä elää hänen kanssaan, koska hän on vannoutunut työtätekevän kansan ja neuvostovallan vihollinen. Samalla huomautan siskoilleni Anni ja Ksenia, että pysykää edelleen uskollisena neuvostovallalle te, jotka jo aikaisemmin olette eronneet isästä. Toivon myöskin, että me kaikin yhteisesti teemme kaiken voitavamme alaikäisen veljemme Mihein ja siskomme Oksenian kasvattamiseksi rehellisiksi Neuvostoliiton kansalaisiksi.

Kulkukoira

Kirj. K. P.

Varhain matkalla tavarajunalla

Seison autiolla asemalla ja tuijottelen yli laajan ratapihan. Näen joukon tavaravaunuja sekä pari veturia, jotka sysäävät edestakaisin. Toinen vetureista lähtee pian matkaan, perässään jono vaunuja, mutta ei sinne päin kuin minun pitäisi päästä. Tunnen pienen levottomuuden hiipivän rintaani ja ettei se kasvaisi liian suureksi alan vihlettää jotain surutonta ja kävelen kiivaasti asemasillalla.

Silloin, metsäisen kallioniemen takaa kuulen pauhinaa ja merkinantorähdyksen, samalla sukeltaa näkyviin veturi ja vaunu — toinen, kolmas ja yhä useampia. Mini riemastun: "Freight". Pieni käärö kainalossani ehätän ylikäytävälle, joudun aseman takapihalle ja sieltä juoksujalassa junan häntäpäätä vastaan.

Veturi porhaltaa ohitseni, se syöksyy sivu asemankin ja tuskin vauhtiaan hiljentämättä jatkaa matkaansa. Mutta sillävälin olen minä kin toiminut. Paperikääröni olen heittänyt yhteen kivensoralla lastatuista vaunuista. Itse tarrautunut rohkeasti melkein täydellä vauhdilla kiitävän vaunun käsirautaan. Vain kerran on kova vauhti lyönyt ruumistani pitkin vaunun seinää, mutta minä en hellittänyt. Ruumiini roikkuu tuokion tyhjässä ilmassa ja kiven sora iskee kasvoilleni, vaan minä jännitän itseni, saan jalalleni tukea jostakin ja pian makaan huohottaen soravaunun nurkassa.

Tällä tavalla minä olen matkaillut yhteen menoon monta viikkoa, jo toista kuukautta. Olen kiertänyt kylästä kylään, kaupungista kaupunkiin, vain saadakseni jostakin työtä. Kaikki on kuitenkin ollut turhaa, silloin tällöin saan käsivarteni kaupaksi päiväksi tai pariksi, saan jonkun dollarin rahaa henkipitimikseni, mutta ei mitään muuta. Näin huonoa aikaa en muista olleen vuosiin.

On tullut ilta, hämärtää jo. Kivijunamme on pysähtynyt johonkin rautateiden risteyskylään eikä jatka matkaansa etemmäksi. Minä käyskentelen suurella ratapihalla ja tutkin ahnain silmin veturien liikkeitä. Minulla on vaistomainen käsitys minne ja miten kauaksi kukin niistä lähtee, vaikken kysy keltään. Yksi pitkä "freitti" himoittaa minua. — Tuossa olisi niin sopiva yöpyä, tuossa avonaisessa vaunussa, tuon syrjälleen asetetun laatikon alla täytyy vain tietää kumpaan päähän veturi asettuu.

Jumalan kiitos, sinne kuin pitikin. Minä livahdan laatikkoon ja pahar silmän näkemättä kiidän tavarajunan mukana kohden suurkaupunkia. Yritän siellä työhön, koska pienemmät olen kiertänyt ilman mitään tulosta. Kyyrötän laatikossa välin kävelen ja voimistelen tavaroiden välissä vaunun lattialla. Mutta en voi mitään että hampaani alkavat lyödä loukkua. Huolestuneena katselen taivaalle, jonne pilvet kerääntyvät yhteen suunnattomaan röykkiöön. On kovin kylmä ilta ja minä aavistelen että joudun viettämään viheliäisen yön.

On jo hyvin myöhäinen, läpinäkymätön pimeys kaikkialla, ei yhtään tähteä taisaalla, yön tuulet vinkuu ympärilläni. Minua ei nukuta. Värisen avovaunun lattialla tavaroiden välissä. Hypin ja nostelen raskaita esineitä pysyäkseni lämpimänä, mutta heikosti ruokittu kun olen, väsyn pian ja kylmä kalistaa hampaitani entistä raivokkaammin.

Ei ole leikkiä matkata tällä tavalla. Tuntuu kuin olisi kyydillä hornan kattilaan, veturin merkinantorvi ulvahtelee vähävällä korvia särkevästi. Kiskojen liitteet paukkuvat ja vanhat vaunut rytisevät, kuin ollen hajoamassa kappaleiksi. Tunti toisensa perään tätä samaa pauhua. Sietääkseni paremmin tätä kurjaa menoa, annan oman ääneni raikua muun pauhun sekaan, laulan ja hoilotan kurkkuni käheäksi, sitten olen hiljaa laatikossani ja kylmä saa minua ravistella mielin määrin.

Vihdoin junamme pysähtyy ottamaan vettä. Hyppään alas vaunusta ja juoksen junan häntäpäähän aikoen junamiesten lämpöiseen vaunuun. Sinne ei kuitenkaan ollut minulla asiaa, kiroten ja karjuen ajettiin minut ulos. Sattumalta matkusti vaunussa eräs rautatien ylempiä virkailijoita ja hänen ansiostaan sain asettua jälleen avovaunuun laatikkoon. — —

Taas alkoi junamme halkoa pimeyttää ja minä varkain matkustaja sain maistaa yön kauhuja. Alkoi myrskytä ja sataa, ensin rakeita, sitten vettä. Laatikko ei tarjonnut paljon suojaa rajuilmaa vastaan, sen raoista vuoti vesi niskaani. Kastuin pian läpimäräksi ja olin jähmettyä kylmyydestä.

Minä hypin ja teutaroin vaunun lattialla itseni näännyksiin, pysyäkseni sulana, toivoen samalla, että juna pysähtyisi, päästäkseni pois tästä helvetin koneesta. Muutosta ei kuitenkaan tapahtunut. Vauhtia hiljentämättä jatkoi höyryhepo matkaansa. Minusta tuntui että kuolen kylmyyteen. Silloin minut valtasi suunnaton raivo. — Miksi ei minua otettu lämpimään vaunuun? Tuon raivon kannustamana alotin hurjan ja uhkarohkean vaelluksen. Minä päätin matkata vaunujen kattojen ylitse junan häntäpäähän ja väkisten mennä lämpimään vaunuun, veturiin oli liian pitkä matka. Avovaunusta kiipesin jälellä tulevan umpivaunun katolle, sen ylitse ryömin nelinkontin sateessa ja myrskyssä, joka yritti lakaista minut vaunun katolta alas. Sitten roima hyppäys kammottavan kuilun ylitse, joka on vaunujen välillä. Sain kovan tärähdyksen, löin kasvoni vasten vaunun kattoa ja tunsin tuskaa, mutta raivoni yltyi siitä. Juoksin kuin mieletön vaunulta vaunulle ja uudistin tuon hurjan hypyn. Välillä oli joku raudan romulla lastattu avovaunu, tempastu yhden palasen käteeni, aseeksi, jos on pakko tapella. Minusta tuntui, että voisin lyödä arvelematta jonkun häijyn kallon puhki. Vihdoin saavutin viimeisen vaunun. Läpimärkänä, vaatteet hajalla ja kasvot verissä kolkutin vaunun ovea. Hirmuisen kirotulvan kanssa se aukaistiin, mutta minä en pelännyt, ryntäsin sisään kuin peto ja asetuin puolustusasentoon eräässeen nurkkaan. Kiiltonappi virkailija ryntäsi suu vaahdossa eteeni, mutta sai tehdä sirkusmaisen hypyn väistääkseen aseeni kolahtamasta kovaan kalloonsa.

Tämä temppuni rauhoitti hänen hermojansa, muriston hän vetäytyi vaunun ulommaiseen nurkkaan, elvätkä toisetkaan minua hätyyttäneet. Nähdessään kurjan asuni lienee hieman myötätuntoa langennut osalleni, kukin painautui omaan punkkaansa ja minä laitettuani määrät tamineeni peltikaminan lähelle kuivumaan, vetäydyin pitkäkseni vaunun penkille ja kuorsasin pian makeassa unessa.

Oli aamupuoli yötä, kun heräsin ja joku supisi korvaani: "Jää junasta ulos ensi asemalla, kaupunkiin on vain joitakin maileja, sillä jos jatkat tällä perille, niin sinutvangitaan".

Minä tottelin, vedin ylleni kuivuneet ryysyni ja olin lähtövalmis. Sama mies antoi minulle volleivän ja sen syötyäni tupakan. Kerrassaan herttainen mies.

Junan seisahtuessa jätin vaunun ja murisevan virkamiehen, joka oli myös herännyt omassa punkassaan. Hänelle irvistin hyvästiksi ja näytin uhkaavasti rautakeppiä, samaa jonka iskua hän oli saanut eilen illalla nopeasti välistää.

Kaupunkiin oli enään lyhkäinen matka ja sen suoritin osaksi kävellen, osaksi istuen erään kuorma-auton kuljettajan vierellä, joka vei maitoa kaupunkiin jostakin lähiseudun farmilta. — (Jatketaan).

Syyttävät silmät

Eräänä päivänä saapui hän kämpälle. Ensikatseella saattoi huomata hänen järkensä osittain sammuneen. Huolettomasti heitettyään pussinsa nurkkaan, päästi hän kolkon naurun, alkaen kummallisesti puhella itsekseen epäselviä sanoja. Hetken kuluttua heittäytyi hän eräälle vuoteelle nukkuen hetkeksi. Arvattavasti oli hän väsynyt pitkästä kävelymatkasta, ehkä joutunut valvomaan edellisen yön.

Kaikki miehet olivat saapuneet metsästä kämppään tulokkaan heräteessä. He hääräilivät jokailtaisissa touhuissaan, korjailleen työkalujaan, paikkaillen vaatteitaan. Kukaan ei näkynyt kiinnittävän erikoista huomiota uuteen tulokkaaseen, sillä olihan se niin jokapäiväinen näky, että uusia miehiä tuli kämpälle. — Vaan nyt saattoi tarkemmin seuraten huomata levottomuutta miehen käytöksessä. Noustuaan istualleen vuoteen laidalle, alkoi hän omituisesti vilkuilla kämpässä olevia miehiä. Silmistä kuvastui pelonsekainen välähdys, hänen salaa siirtäessä katsettaan miehestä toiseen. Näytti siltä, että hän pelkäsi tapaavansa tunnetun joukosta. Siirtäessään katseensa eräälseen mieheen, hän säpsähti oikein huomattavasti. Hetken perästä hän vilkuili miestä uudelleen, ollakseen vakuutettu siitä, oliko mies tunnettu tahi ei. Ehkä tämä mies muistutti jotain tuttua piirrettä loihtien jonkun epämieluisen muiston hänen hämäräperäisestä entisyydestään.

Jäätyään kämpälle, ei kukaan hänestä suuremmin välittänyt, vaikkakin hänen kolkot äkkinäiset naurunpuuskansa ja yksin puhelunsa tekivät synkän vaikutuksen. Iltasin ei hän liikkunut vuoteeltaan minnekään. Tylsän näköisenä hän katseli miesten touhuja kuunnellen mitä he milloinkin puhuivat. Puheen kääntyessä menneisiin tapahtumiin kotimaassa, hänen olemukseensa ilmeni huomattavaa rauhattomuutta.

Jolloinkin miehet keskustelivat hänestä. Muutamat arvelivat hänen kadottaneen järkensä naisen tähden. Toiset päättelivät häner kokeneen äärimmäistä kurjuutta kierrellessään vuosia kämpältä toiselle. Oli vielä jokin, joka varmana päätteli sen johtuvan rikoksista. Hänen hermostonsa oli murtanut tehdyt rikokset, jotka raskaana seurasivat häntä. Ehkä häntä seurasivat kymmenet viattomat silmät, jotka syyttävinä eivät antaneet hetkeksikään rauhaa, vaan itsepintaisesti vainosivat kaikkialla. Niistä kuvastui hänelle tuho, ne ilkkuivat murhaajalle, jonka viimeinen järjenkipinä kamppaili epätoivoisesti häipyäkseen mielipuolisuuden mustaan yöhön. Ne ajoivat säälimättä tahtoaan perille. Armottoman totisina ne katselivat uhrinsa kamppailua kovissa sieluntuskissa. Yhteisvoimin ne olivat päättäneet tuhota vastustajansa. Ne seurasivat ivallisesti hänen aikaajottaiselle uhmalleen, jolla hän koetti niitä karkoittaa pois. Hetkeksi ne jättivät päivillä rauhaan, palatakseen öisin sitä lukuisampana. Kaikilla heillä oli samanlainen katse, yhtä syyttävä, yhtä totinen, yhtä ivallinen.

Sateinen päivä oli estänyt miehet menemästä metsään. Painostava synkkämielisyys vallitsee kämpässä. Useimmat loikoilevat kurjilla vuoteillaan velttona tuijotellen. Heidän kaukainen katseensa todistaa ajatusten liikkuvan muistojen mailla. Ihmeellisesti nousee mieleen muistoja varhaisesta lapsuudesta alkain. Pikkuseikkoja myöten ne kulkevat ohitse samanlaisin tunnevivahduksin kuin ennen on ne elänyt. Kattoon rapiseva sadekuuro pysähdyttää ajatuksen kämppäelämän yksitoikkoisuuteen, joka tuntuu tällä hetkellä turvallisen kodikkaalta, tuulen vinkunan kiihtyessä ulkona.

Himmeät lampputuikut levittävät hämärää valoa tupakansavun täyttämässä kämpässä. Savupilvi leijailee usvan kaltaisena valojen ymprillä, tehden sen vieläkin hämärämmäksi. Räiskyvä valkea on saanut kamiinan kyljet punottamaan, josta leviää tukahduttava kuumuus lähellä oleviin vuoteisiin. On nukkumaan menon aika. Lamputuikkujen sammuessa on täydellinen pimeys kämpässä. Seinässä olevia akkunoita ei näe sysimustassa pimeydessä. Ulkona vinkuu tuuli raivoisasti, sade pisarain piestessä akkunaruutuja. Katolta virtaava vesi lirisee seinänvierillä kuin pienessä purossa. Silloin tällöin kuuluu metsästä kaatuvan puun ryske, joka ei jaksa vastustaa voimakasta myrskyä jouduttuaan yksin hyljättynä seisomaan hakatulla aukealla. Huuhkajan kolkko ääni lävitse myrskyn kuuluu kaukaiselta avun huudolta eräämaahan eksyneeltä ihmiseltä. Tällaisina hetkinä ovat ihmisten tunnevaistot herkimmillään, pieninkin risahdus kuuluu yliluonnolliselta ääneltä.

Äänettöminä makaavat miehet kääriytyneenä viltteihinsä, kuunnellen ulkona raivoavia luonnon voimia.

Levottomana heittelehtii uusi ulokas vuoteellaan. Hänen epäselvä murinansa hukkuu myrskyn ääneen. Yhtäkkiä kuuluu kolkko huuto, josta kuvastuu suurin kauhu.

— Tuossa ovat taas ne silmät taivan ovat tuossa! S—nan punikit, en minä teitä pelkää. Te olette vanginneet minun vasemman käteni. Olette ottaneet auringon minun oikeasta olkapäästäni, siitä on se saanut alkunsa. Te olette seuranneet minua, teidän silmänne ovat kuin oravilla ja pikkulinnuilla. Te olette tehneet minusta eläimen juuri samanlaisen kuin se...

Lamppuun otettu tuli valaisee jälleen kämpän. Vuoteiltaan nousseet miehet katselevat synkkää näkyä. Mielipuolen kamalat kasvot ovat täynnä kauhua. Verestävin silmin, hiestä aivan märkänä, tuijottaa hän vuoteen edessä seisovia miehiä, jaksamatta käsittää, että ne ovat eläviä ihmisiä jotka häntä katselevat. Sillä näistä katseista ei myöskään kuvastu myötätuntoa eikä sääliä nähdessään ihmismurhaajan edessään. Ulkona raivoavan myrskyn kaameus yhtyy hänen huutoonsa kun hän jatkaa:

— Siinä te taas seisotte kaikki, minä kyllä tunnen teidät. Minun vasen käteni on nyt vapaa, vaan aurinko ei lämmitä olkapäätäni. Sen te ryöstitte nukkuissani...

Läpi yön valvovat miehet, valmiina sitomaan hänet jos hän saa raivokohtauksen. Vaan pelonsekainen kauhu pitää hänet valassaan aamuunkoittoon asti, jolloin myrskykin on tauonnut. Hetken nukuttuaan rauhatonta unta, on hän herätessään samanlainen omituinen olento kuin tullessaankin. Hänen pöhöttyneet kasvonsa ja verestävät silmänsä todistavat hänen viettämäänsä kauhun yötä.

Pirun kanssa kilpasilla

Turhaa on sanoa Blombergia hulluksi. Ei hän sen hullumpi ollut kun monet virheettömän viisaan kirjoissa koko elämänsä vaeltaneet ja kunniallisesti kuolleet kuljettajat. Vain sattuma, ikävä sattuma ja Rantakankaan Esa hänestä hullun teki ja aiheutti sekä Blombergille että erinäisille virkamiehille ikävyyksiä aikanaan.

Tuosta kohtalokkaasta tapauksesta on nyt kulunut jo kolmatta vuosikymmentä. Olin silloin Blombergin kanssa pastijunäsakissa. Olimme ajaneet yhdessä jo vuoden aikaa, enkä ole monasti mukavampaa toveria tavannut. Ukko oli ilmetty Väinämöinen istuessaan pukilla piippunysä hampaissa. Hänen rinnalla riippuva partansa keikahteli aina omituisessa tahdissa koneen kiitäessä linjalla ja ukon selvitellessä minulle elämän suuria kysymyksiä ja perustotuuksia. "Sinä poikaseni olet ilian nuori rautatielle", oli ukon tapana sanoa. Ei tälle uralle pitäisi kenenkään antautua, joka elämältä jotain odottaa. Tässä ei ole mitään jännitystä. Koko elämän ladun tietää jo ennakolta. Ensin putsari, sitten parhaat vuodet elämästään lämmittäjä ja vasta vanhuuden tullessa on toivo päästä ajamaan. Tulonsa tietää suunnillen kuolemaansa asti kaikkine ikäilsiyksineen. Samaten uransa päätepisteen ja eläkkeen. Tämä ammatti sopii vain niille, jotka tahtovat elää ja kuolla tyvenessä uskaltamatta mitään ja uhraamatta mitään. Ne, jotka pelaavat korkeilla panoksilla asettaen koko elämänsä yhdelle kortille jotain voittaakseen, niille ei tämä sovi enempää kun niillekään, jotka elämältä vaativat muutakin kuin nälkää".

Ukko ei ilmeisesti pitänyt ammatistaan, mutta hyvä kuljettaja hän siitä huolimatta oli. Ei ollut hänen vikansa, että matka kädestä pulloon ja pullosta suuhun oli usein varsin lyhyt. Sehän oli yleistä ammatissa siihen aikaan. Mutta ukon viaksi on luettava, ettei hän osannut säännöstellä milloin vol ryypyn ottaa ja milloin on oltava ottamatta. Tämä puute oli hänen kohtalonsa.

Lähtiessämme Kouvolasta tuolle kohtalokkaalle matkalle en huomannut ukossa mitään erikoista. Vähän vakavampi hän oli tavallisestaan, mutta siinä olikin kaikki. Muutaman ryypyn hän oli ilmeisesti ottanut, mutta juopuneeksi ei häntä voinut sentään sanoa. Vasta Lahdessa huomasin, ettei ukon asiat taitaneet olla oikein hyvin, sillä hän alkoi yhtenään puhua tulossa olevasta suuresta ajokilpailusta, johon hänkin aikoi ottaa osaa. En kuitenkaan osannut hänen puheilsinsa sen suurempaa huomiota kiinnittää, sillä ei ollut ensimäinen kerta, kun ukko vitsejä puheli ja vitsinä koko kilpailua silloin pidinkin. Vasta Riihimäellä huomasin asioiden olevan vinossa. Rantakankaan Esa nousi näet rapulla olessa koneeseen ja antoi ukolle pullon, ja lienevät he siitä maistelleetkin ja se pullo oli ukolle liikaa. Alvoissa räjähti. Heti lähdettyämme matkaa jatkamaan, veti ukko esille pullon, ryyppäsi siitä ja käski minun työntämään pötkön pesään. Hän veti venttiilin sellelleen ja juna alkoi kiitää suorastaan huimalla nopeudella. Hyvinkäällä meidän piti seistä, mutta ukko ei ollut punaisesta lipusta tietääkseenkään, heilutti vain kättään ikkunasta ja hihkalsi hirmuisesti. Yritin työntää venttiilin kiinni, mutta silloin ukko raivostui. Tempasi revolverin housunsa taskusta ja ojensi sen suoraan minua kohti. "Pidä höyry korkealla tai pamahtaa!" huusi hän silmät pullollaan. "Itse pitkäsarvinen piru ajaa tuosa vierellä toisella junalla, ja yrittää ohitse, mutta kun ukko Blomberg on pukilla, ei pirukaan aja ohitse". Minun ei auttanut mikään muu kun työntää pulta pesään, revolverin suun koko ajan seuratessa liikkeitäni ja ukon hihkuessa: "Ei se pääse ohi, ei pääse vaikka kattila räjähtäisi".

Asemat vilahtelivat sivuitse. Joka hetki odotin viimeisen hetkeni koittaneen, mutta rata oli selvä. Helsingin lähetessä alkoi ukkokin rauhoittua. Pisti jo revolverinkin taskuunsa ja omituisesti hykertäen katseli liikkeitäni ja vakuutti paholaisen jäävän tuuma tuumalta. Vähän ennen Helsinkiä ukko vähensi vauhtia ja asemalle tultaessa pysäytti junan normaalisesti.

Asemalla oli meitä vastassa paljon korkeita herroja, poliiseja ja lle ollut kuvernöörikin. Tuskin oli juna pysähtynyt, kun asemapäällikkö, kasvot tulipunaisena, hyökkäsi koneeseen.

— Mikä piru on syynä, kun ette pysähtynyt Hyvinkäälle ja muille väliasemille! hän karjasi.

— Hyvinkäälle? Emmehän ole sieltä kautta tulleetkaan, vastasi ukko rauhallisesti. Piru se jäi jo perään linjalle.

Ukon seuraava pääteasema oli hullujenhuone. Sinne hänen oma koneensa lopullisesti pysähtyi.

Kyösti Kataja.

Sanaa sanomatta heittää hän pussin selkäänsä, lähtien kävellä laahustamaan epätoivoista taivalta, koettaessaan väistää häntä seuraavia silmiä. Sillä ennen ne eivät lakkaa häntä seuraamasta, ennenkuin tämäkin punaisten murhaaja on vetänyt itsensä hirteen roikkumaan.

Paul Laakso.

NUORTEN ÄITIEN

tulisi tietää

MUHANSIA tärkeitä kysymyksiä, koskien pienokaisten hoitoa, tulee pakos- takin eteen. Baby's Welfare kirjanen antaa teille kaikki vastaukset. Se eräin kokeneen lääkärin kirjoittama nuorille äideille. Se ei ole teknil- en, eikä ole sama kuin lääkärinne antamat neuvot. Se on hyvin yksin- taisen, helposti ymmärrettävä teos. Teidän ei kannattaisi olla ilman tätä jasta. Tilatkaa kirjanen jo tänään ja säästäkää itseltänne paljon loppu- ttomia huolia.

Pienokaisen ruokinta on ensimäinen kysymys. Imettäkää lastanne jos hdollista. Jos ette sitä voi tehdä, käyttäkää Eagle Brand maitoa, tuhan- n äitien hyväksymä, sekä tuhansien lääkärien ehdotus. Se on ehdotto- sti puhdasta ja turvallista, ja erinomaisen sulattavaa.

THE BORDEN CO., LIMITED
140 St. Paul W., Montreal
Send me, free, "Baby's Welfare", also "The Best Baby" record book.
NAME .....
ADDRESS 113

Suomalainen Höyrysauna
Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 Aqueduct Street, Montreal, Quebec

Gerald A. Foot
PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA
Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.
GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEXX KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEXX PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

SUOMEEN TAI SUOMESTA CANADAAN
Jos aiotte matkustaa Suomeen tai tuottaa omaisianne Suomesta Canadaan, niin ostakaa pilettinne työläisten omasta liikkeestä. Myymme pilettejä kaikille suomalaisten suosimille linjoille.
G. SUNDQUIST
Vapaus Port Arthur Branch
316 Bay St. - Puh. N2772 - Port Arthur, Ont.

Hieroja A. Valley
SAUNALLA
Toronto Steam Baths
128 Peter St. Toronto, Ont.
Tunnit: Kesk.-torst. 4 ip. 11 ip.
Perj. 1—11 ip.
Lauant. 1 ip. klo 2 ap.
Sun. 9 ap. 4 ip.
Muina aikoina otetaan vastaan kotona
55 Widmer Street
Puh. Elgin 0705

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist.
(Tr.

Chalykoff & Co.
Limited
Vaatetavaraa, työ- ja pyhäkenkiä, juvelli ja ruokatavaraa.
Leipää ja tarpeita.
HEARST — Box 12 — ONTARIO

7 UP
ja
Howdy
Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.
Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

ILMOITUS
Henkilöt, jotka tietävät olevansa ruoka- ja asuntovelkaa allekirjoittaneelle, tekisivät hyvin ja maksaisivat velkansa kahden viikon kuluessa tästä ilmoittamispäivästä alkaen, muuten tulen ilmoittamaan nimenne lehdessä.
Leino Kurula, kotoisin Timminsistä, haluamme päästä kanssasi kirjeenvaihtoon asiasta, jonka kyllä itse tiedätte.
JUKO KÖYKKÄ,
Box 692, Kirkland Lake, Ont.

Hieroja Hugo Seppälä
Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
8—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotiin myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 — (TL

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana illasin.

RUOKALA
SUURIN JA AJANMUKAISIN
HOLM'S CAFE
439 QUEEN ST. WEST
(Spadina ja Queen Sts. kulmassa)
TORONTO, ONT.
Hyvä ruoka ja kahvi. Suomalaiset leivokset. Tervetuloa!

SIISTIÄ HUONEITA
644 Lagauchetiere St West, Montreal, Que.
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA
(Tr.

PORT ARTHURIN
Luonnonparantola
Hoitajat —
PETER HOLAPPA
JOS. HALONEN
350 Bay St.

Barrette & Millette
KAIKENLAISTA TUORETTA LIHAA
JAUHOJA JA REHUJA
Nopea palvelus
Hearst, Ont.

Suomalainen
Naisparturi ja Kähertäjä
Pyydämme sulkeutua arv. yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohtellaisuudella. Kauneushoitoa myös.
ELSA GLADE
ja
KERTTU REUNANEN
131 Peter St., Toronto, Ont.

John Lahti
Välittää kolia ja puita sekä tolmittaa muuttoajoa. Kääntykää puoleeni tarvittaessa.
50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

IDEAL SERVICE DYE WORKS
VÄRJÄYS- SEKÄ PUHDISTUS-LIIKE
D. Filiatrault,
—Puhelin 1183—
54 Borgia Street, Sudbury

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotulmen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta. Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN RUOKALA SUOMI Cafe, tarjotaan hyvää ja maukasta ruokaa. Avoinna kaikkina päivinä kello 6 aamulla kello 1 yöllä. 395 Queen St. W.

AINOA SUOMALAINEN VALOkuvaamo- ja suurennusliike Torontossa, Ont., 318 Queen St. West. Mr. V. Terho. Puhelin Ad. 0070.

ASUNTOA JA RUOKAA SAATAVANA päivittäin ja viikottain. Aino Lahti, 3 Widmer St., Toronto 2.

ONTARIO AUTO BODY AND Welding Co. ottaa vastaan seuraavia korjaustöitä: Acetylenc juottoa, kattojen kehyksien sekä etu- ja takabumpparien korjauksia, puu- sekä rautatyö tehdään kaikille osille ensiluokkaisesti. Myöskin carbonia poltetaan, 50c sylinteriltä. Puhelin Wa. 3354. 98 John Street, Toronto, Ont.

TERVEELLISTÄ HIERONTAA JA sairasvoimistelua antaa perusteellisen kurssin suorittanut ja käytännöllistä kokomusta omaava hieroja, Mrs. Hakkarainen. 17 Russell st., Toronto. Puhelin Kingsdale 8301.

PT. ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Windermere Ave., Port Arthur, Ont.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 9336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeuden tulkkina sekä muita elaani kuuluvia asioita.

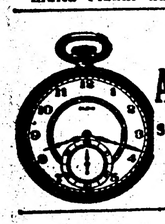

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1073—
9 Durham St.

Eino Salo

ajaa pulta ja santaa. Toimittaa myöskin muuttoajoja Sudburyssa.

Puhelin 250

Kääntykää puoleeni tarvittaessa.

Larch St., lähellä Amerikan hotellia, Lockerbyn luona

SUDBURY, ONT.

(133

Luonnollinen Sukupuolielämä

(Ainoa teos alallaan)

JOKAISELLA, mutta erittäinkin kaikilla avioliitossa olevilla ja avioliittoon aikovilla pitäisi välttämättömästi olla tämä ohje. Laajennettu. — Hinta $2.00.

Huom.! YHDEN DOLLARIN MAKSUSTA vastataan kaikkiin sairaiden kysymyksiin. Kyselykaavakkeiden avulla (joita lähetetään pyydettäessä) järjestetään "persoonakohtaisia" Hoitoobjeita. Til. osoit.:

Dr. Koski's Health Service,
Box 1197, San Francisco, Calif.

Halutaan tietää

Missä on **Aino Matson**, omaa sukua Ruotsalainen, kotoisin Kuopion läänistä. Maaningan pitäjästä, Vlannan kylästä. Ole hyvä ja kirjoita. (132

Mr. Antti Ruotsalainen,
Box 822, Marshfield, Ore.

Haluaisin saada tietää entisen Warrenissa, Ohiossa, olevan tyttötuttavani olinpaikan, **Lempi Kotirannan**, nykyinen nimi muistaakseni Mrs. Järvi. Olen saanut sinulta viimeiseksi kirjeen Copper Cliff, Ont. Jos hän itse ei satu tätä huomaamaan, niin jos joku tästä hänelle hyväntahtoisesti ilmoittaisi. Olisi hauska saada sinulta kirje. Osote on näin:

Mrs. Selma Aho,
58 Aldwych Ave., Toronto, Ont.

Sudbury

ORKESTERIN HARJOITUSTA

ei ole tänä iltana, eikä ensi sunnuntaiaamuna. — Lind.

KAIKILLE OSASTO NO. 16:sta ALAOSASTOILLE

Puolueorgaanien ja Suom. Järj. osasto No. 16:sta yhteydessä toimivien eri osastojen on lähetettävä haalin saanti pyyntönsä johtokunnalle mahdollisimman pian, nyt tulevaa puolta vuotta varten. Ainoastaan ne, jotka täten etukäteen ilmoittavat halunsa saada käyttää ja vuokrata Liberty-haalia saavat etuoikeuden siihen. Sillä haalin käyttövuorot tullaan taas järjestämään koko puolelle vuodelle ja sitä tullaan mahdollisimman tarkalleen sitten noudattamaan. — Johtokunnan puolesta K. G. A., org.

HAUSKAT TANSSIT TÄNÄ ILTANA

Älköön kukaan unohtako, että tänään on torstai-ilta, jolloin tavallisesti pistetään karkeloksi Liberty-haalin permannolla. Kaikki tervetuloa!

MIEHIÄ MYÖTEN

Viime päivinä pitämässään katukeräyksissä ovat pelastusarmeijalaiset saaneet rahaa kokoon useita satoja dollareita, kun taas työläiset joku aika sitten saivat kuhmuja ja sakkoja hyväkseen samantapaisista yrityksistä.

ÄÄNESTÄJIEN LUETTELOIMINEN

Parhaillaan on 18 miestä kiertämässä Sudburyssa talosta taloon luetteloimassa äänioikeutettuja seuraavia vaaleja varten. Molemmista suuremmista puolueista, liberaaleista ja konservatiiveista on 9 luetteloijaa kummastakin työssä. Nämä kulkevat parittain, yksi kummastakin puolueesta. Äänioikeutettuja ovat joko syntymän tai kansalaistuttamisen kautta Britannian alamaisiksi tulleet 21 vuotta täyttäneet henkilöt, jotka ovat asuneet Canadassa vähintäin vuoden ajan ja ovat olleet tämän paikkakunnan asukkaina vaalimääräyksen julkaisemisaikana.

LINNAAN PERHENSÄ ELATUKSEN LAIMINLYÖMISESTÄ

Emile Gervais, sudburylainen autonajuri tuomittiin poliisioikeudessa kolmeksi kuukaudeksi linnaan ja vuodeksi ehdonalaiseen rangaistukseen, koska ei ollut täyttänyt hänelle kaksi kuukautta sitten oikeudessa perheensä elatukseen nähden annettuja määräyksiä. Gervaisin oli määrä maksaa vaimolleen 15 dollaria viikossa ja asunnon vuokra, mutta ei hän ollut täsmällisesti tehnyt kumpaakaan. Todistusten mukaan oli hän asunut toisen naisen kanssa viime aikoina.

LIIKENNERIKKOMUKSIA

Milton Hurd ja William Daley maksoivat sakkoa huolimattomasta ajosta 10 dollaria ja kulut kumpikin. A. Laituri ei ollut kyllin nopeaan selvinnyt tulipaloauton tieltä, tullen sakotetuksi 5 dollaria ja kulut. Autonsa jättäminen liian lähelle kadunkulmaa maksoi Amelio Desantille 3 dollaria sakkoa.

SIIRTOLAISKOHTALO

Heikki Similä-niminen joku aika sitten Suomesta tullut siirtolainen oli eilen poliisioikeudessa huonon toimeentulon ja sairauden vuoksi. On toiveita, että Similä tulee saamaan laivalinjalta vapaan kuljetuksen takaisin Suomeen, koska hän on ollut Canadassa vasta lyhyen ajan. Asian ratkeamista odottamaan joutuu Similä Burwashissa seuraavan kahden kuukauden ajan. Hänellä on kumminkin mahdollisuus asiansa pikemmin selvetessä päästä vankisiirtolasta vapaaksi maksamalla dollarin sakon.

KISAN JOHTOKUNNAN

kokous on torstaina t. k. 5 p:nä kello 9 illalla tärkeiden asioiden vuoksi. — Sihteeri.

PALKINTOTUOMAREIKSI

ensi pyhäq Kisan urheilukilpailuihin on valittu ylituomariksi Ruohonen. Sihteeriksi Nurmi ja Salo, muita jäseniä Rautio, Pansen, Tenhunen, Tuomi, Sundeliin ja Airila. Palkintotuomarit pyydetään saapumaan haalille perjanta-illalla kello 8. Pidetään kokous ja arvotaan kilpailijat. — Sihteeri.

KISAN URHEILIJAT

Kaikki Kisan jäsenet, jotka haluavat ottaa osaa ensi pyhänä kilpailuihin, on ilmoitettava itsensä torstaina kentällä, tai jälkeen 9 haalilla, sekä perjantaina haalilla Kisan sihteerille Rafael Salolle.

Farmi myytävänä

5 mailia Sudburysta.

40 eekkeriä viljeltyä maata. Hyvät asuin- sekä ulkohuoneet. Koneistoa. Kalanen järvi.

$2,500, ehdoilla

WAGNER & JARVIS
108 Huron Chambers

"ELÄMÄN KOULU"-

niminen näytelmä esitetään ensi lauantaina ja sunnuntaina Liberty-haalin näyttämöllä.

Näytelmän juoni rakentuu yhdyselämässä sattuviin harha-askeliin. Äiti lapsensa kanssa viettää kesälomaa maalla, mies sillä aikaa kaupungissa elää hurjaa elämää, lyöden laimin toimistossa olevan työnsä, jonka johdosta saa varoituksia. Kevytmielinen elämä tahdottomalle miehelle vie alaspäin, hän ei kykene huomaamaan ansaa, jonka hänen juomatoverinsa Kalle Kaijala omien pyyteittensä saavuttamiseksi asettaa. Käyttäen hyväkseen toisen huonoa raha-asemaa ja heikkoa luonnetta, kehittäen tilannetta äärimmäisyyteen. Järjestäen vekselin väärennyksen, siten raivatakseen miehen pois tieltään ja saadakseen avioeron mahdolliseksi. Hänen suunnitelmansa toteutuu, avioero ja vankila on muutamien "vapaahetkien" palkka miehelle, josta pirullisella viekkaudella on tehty rikoksellinen.

Vankilasta vapaaksi päästyään on mahdotonta saada työtä kotimaassa. Siksipä hän, entisen vaimonsa enon, tuomari Harmalan kehoituksesta ja avustamana matkustaa Amerikaan.

Kalle Kaijala, joka on onnistunut saamaan postilaitoksen liikkeensä yhteyteen, pidättää ja väärentää kirjeet, tehden molemmista kuolleita, siten saadakseen naisen suostumaan itselleen ja miehen unohtamaan entisen vaimonsa. Väsymättömänä hakkailijana saa hän viidez vuoden perästä lupauksen. Kaikki menisi muuten hyvin, ellei Amerikasta saapuisi isä katsomaan lastaan. Viimeisen näytöksen, kauniimman ja jännittävämmän, jätän yleisölle arvoitukseksi. Kukaan älköön lyökö laimin, näkemättä tätä kaunista ja vaikuttavaa näytelmää. Siis ensi lauantaina Liberty-haalille. — L. H.

TOILAUKSIA SUDBURYN "BULEVARDEILTA"

Liberty-haalilta postikonttorin luokse ei ole kovin pitkä matka, mutta kerkiää sillä välillä iltasin näkemään yhtä ja toista mikä kuvaa nykyistä aikaa. Tiistai-iltana kuninkaan syntymäpäivän ja kauniin ilman vaikutuksesta oli kansaa kaduilla liikkeellä tavallista enemmän. "Koonapojat" ajelivat katottomissa kaaroissaan katuja pitkin tähyillen "saitvookille", että jos joku neitonen olisi halukas kesähepenineon ottamaan autoraittia, sillä aika on kallista; pian taas tulee talvi, joka kylmästi riisuu luonnon ja neitoset koreudestaan ja mikä pahinta, usein vie kaaran saman tien. Skotlantilaiset säkkipillinsoittajat lähestyvät katua pitkin, lopuksi pysähtyen postikonttorin luo. Korvakalvonsa alttiiksi pannen pysähtyy joukko ihmisiä katsomaan huikealiikkeistä rumpalia. Monetkin muutaman minuutin kuunneltuaan helposti uskovat todeksi maailman kuuluisimman nyrkkeilijän menestyksen salaisuuden: hän aina vähän ennen ottelua kuuntelee säkkipillin soittoa. Kehässä hän kuvittelee vastustajansa olevan säkkipillin puhaltajan — tämän mielikuvan voimalla hän aina voittaa vastustajansa. — Elmkadun toisella puolella häärää terveysapostoli pulloineen, jauhoineen ja kirjoineen houkuttelee suuren joukon miehisiä kuuntelijoita ympärilleen. Sota-asussa oleva intiaani, "istuvan härän" pojanpoika, kitaroineen on lisähoukuttimena. Puhuja kertoo itsestään, vakuuttaa käyttävänsä päätänsä muuhunkin tarkoitukseen kuin hattunaulakkona. "Ihmisen maha vetää 3—4 paintia, silti koettavat useat saada sinne mahtumaan 5 gallonaa." "Valkoiset jauhot on myrkkyä, ne eivät kelpaa muuhun kuin sirkusilmoitusten liistarointiin." "Useat henkilöt jo 50 vuoden ikäisenä tuntevat itsensä vanhoiksi ja sairaiksi, tohtorit määrittelevät taudinlaadun jollakin latinalaisella nimellä, jota tuskin itsekään ymmärtävät, vaikka todellinen syy on liian suuri "soppasäkki", liian paljon "ylimääräistä pakaasia". "Näissä purkeissa mitä minä myyn dollarilla on enempi terveyttä kuin koko Canadan rohdoskaupoissa yhteensä." "Minä vakuutan teille ystävät, jokainen teistä syö kolme kertaa enemmän kuin on tarpeellista". (Kuuntelijoista ainakin puolet oli työttömiä nälkiintyneitä työläisiä. On aivan varmaa, että etteivät he tätä viimeistä puhujan väitettä voineet ottaa todeksi).

Puhuja sanoi olevansa 54 vuotias, sanoi jatkavansa nykyistä apostolinvirkaansa toisella mokomalla, mutta ei ollut vielä päättänyt mitä kolmannen viisikymmenkauden aikana tulee tekemään. Siis yhtä optimistinen kuin sekin mies, joka hirttotuomionsa lankeemispäivänä teki jokapäiväiset terveysvoimisteluliikkeensä vankikopissaan.

Terveysapostolin purkit ja neuvot voivat olla hyviä, mutta eiköhän varmempi keino yleiseen hyvinvointiin olisi koetettu totuus: riittävästi työtä ja ruokaa kaikille. Mitä taas pillipiipareihin tulee, ei niistä koskaan ole ollut varmuutta, milloin ne vaihtavat pillit ja tuolinjalat tehokkaimpiin kuritusvälineihin, joten siis meikäläisten on varminta antaa suosionsa ja kannatuksensa omille laitoksillemme ja opeille. Vertauksen vuoksi siis saattoi Liberty haalille mennä kurkistamaan, missä suhteessa erilaista meninkiä siellä olisi käymässä. Olipa kylläkin, oli vastaperustetun soittokunnan ensimäiset harjoitukset. Hyvin sinne uskalsi luokse mennä, sillä useimmat joukosta tuntuivat olevan vanhoja soittajia, hyvin sieltä tuntui marssit ja valssit kornetin suuntana ja suuren basson perustana ollessa luistavan. Piakkoin tulee kuulema suurelle yleisöllekin tilaisuus kuunnella toistakymmen-miehisen torvisoittokunnan esityksiä. Ja kun annetaan pojille jonkunverran harjoitusaikaa, tulemme kaikki varmasti olemaan halukkaita tukemaan heidän yhteiseksi hyväksi koituvaa toimintaansa, sillä pasuunoillahan ne raamatunkin aikana muurit kaadettiin, epäilemättä ne tälläkin aikakaudella ovat apuna kutsumassa työläisiä kankeamaan vanhoja perustuksia roskatunkiolle.

Poroselkäläinen.

Australiassa löydetty kultaa

TORONTO, kesäk. 3. — Wall St. Journalin mukaan on Australiassa tehty huomattava kultalöytö. Löytö selostetaan tehdyn Edjudinassa, 120 mailia koilliseen Kalgoorliesta. Eräs alueelle käynyt ekspertti on sanonut kultalöydön olevan parhaimmassa vihreänkiven alueessa, mitä hän on koskaan ennen nähnyt. Kultaasisältävä vyöhyke sanotaan olevan useita mailoja pitkä ja noin mailin levyinen.

Australian kullantuottajat ovat alistaneet liittohallituksen hyväksyttäväksi ehdotuksensa, että hallitus maksaisi $5 jokaisesta ouncesta kultaa, mitä tuotetaan Australiassa, mistä aiheutuisi hallitukselle noin $3,000,000 kustannukset. Tämän suunnitelman kannattajat selostavat, että Australian kullantuotannon tulevaisuus on sellaisilla alueilla, missä on vähemmässä määrässä kultaa sisältävää kiveä, minkä tuottaminen ei vastaa kustannuksia nykyisen tilanteen vallitesssa. Tullitariffi yksistään on nostanut tuotantokustannuksia 23 ja puolella prosentilla, ja etupäässä tämän vuoksi selostavat tuottajat haluavansa tätä hallituksen avustusta.

MYYTÄVÄNÄ

Poorti- ja majatalon kalusto

Kaksi blokia postikonttorilta. Tilaa 20 miehelle.

WAGNER & JARVIS
108 Huron Chambers

Paikkaa haluaa

Suomessa kauppakoulun käynyt ja kauppa-alalla toiminut nuori mies haluaa päästä palvelukseen kauppa-alalle. Vastaus lähetettävä: (MTr

NUORIMIES,
Box 69, Sudbury, Ont.

ME MYYMME
PARHAITA

saatavissa olevia postilaatikoita. Kaikki hyvin valmistettuja.

LEDUC POSTAL SERVICE
Puhelin 329
74 Beech St., Sudbury, Ont.

FILMEISTÄNNE

saatte parhaat kuvat lähettämällä ne meille valmistettavaksi. Rullan kehitys 10c kuvasta: 4, 5 ja 6c kpl. Rahan tulee seurata tilausta. Filmit sisällä ennen 9 ap. valmiit 6 ip.

FENNIA STUDIO
1108 St. Antoine St., Montreal, Q.

Kiitoslause

Lausumme täten sydämellisen kiitoksemme kaikille niille henkilöille, jotka noin nelikymmenlukuisena yllättivät meidät uuteen kotiimme muutettuamme kesäkuun ensimäinen päivä. Kiitämme erikoisesti homman alkuunpanijoita sekä kaikkia siihen osallistuneita siitä nautintorikkaasta illanvietosta, jonka valmistitte meille, sekä niistä arvokkaista lahjoista jotka tilaisuudessa saimme vastaan ottaa.

Tilaisuus tulee kauan säilymään mielissämme yhtenä elämämme valoisimmista hetkistä, samalla kun saamamme lahjat tulevat siitä olemaan jatkuvana muistutuksena tulevaisuudessa.

Kasvakoon ja lujittukoon toveruus ja ystävyyssuhteet keskuudessamme entistäkin ehommaksi.

Ani ja John Koski.
161 Machar Ave., Pt. Arthur, Ont.

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikille East Windsorin lauluseuran ja näytelmäseuran tovereille niistä lahjoista jotka saimme poismuuttomme muistoksi. Myöskin kiitos palvelijattaret osastolle ja erittäinkin lapsille lahjoista, joilla muistitte meitä. Toverillisuus välillämme säilyköön muhtaana.

Martha ja Jack Koski,
Port Arthur, Ont.

Lasten Luonnollinen Sukupuolikasvatus

JOKAINEN ÄITI JA ISÄ TUNNUSTAA, että sukupuoliopetus on lapsille välttämätön. Mutta miten se lapselle selitetään? — siitä ei monella ole käsitys. Tästä ohjeesta löydätte siihen tieteelliset selitykset. Hinta 50 senttiä.

Huom.! YHDEN DOLLARIN MAKSUSTA vastataan kaikkiin sairaiden kysymyksiin. Kyselykaavakkeiden avulla (joita lähetetään pyydettäessä) järjestetään "persoonakohtaisia" Hoitoobjeita. Til. osoit.:

Dr. Koski's Health Service,
Box 1197, San Francisco, Calif.

EATON GROCETERIAT

ELM JA DURHAM STS.
SUDBURY, ONT.

Yhdistelmä TARJOUS

Crosse ja Blackwell tuotteita
TUNNETTU MAAILMAN ÄÄRIIN ASTI

Vapaasti suuri pullo **TOMAATTIKÄTSOPPAA**

kun ostatte

1 pullon Branston kastiketta 29c
1 pullon Little Chip Appelsiini, marmalaadia 23c
1 pullon Orange Cup juomaa 36c
Yhteensä 88c

MACLAREN'S
Peanut Butter
Ämpäri 22c

STAR
Ammoniakkia
2 pakettia 13c

HAWE'S
Lattiavaksia
1 p. kannu 43c

BORDEN'S
Kannumaitoa
2 suurta kan. 25c

SHIRRIFF'S
Marmelaadia Appelsiini
2 p. kannu 33c

SUNERA
Aamiaisruokaa
Paketti 24c

Erikoisuuksia
myytävänä näillä alhaisilla hinnoilla jatkuen
KESÄKUUN 6—12

KESÄJUOMIA

ADANAC DRY
6 unssin pullo 10c
CANADA DRY
6 kpl. laatikko $1.10
HIRE'S ROOT BEER EXTRACTIA
Valmistakaa oma juoma
Pullo 28c
WELCH'S GRAPE MEHUA
16 unssin pullo 34c
EATONIA APPELSIINI JA SITRUUNA CRYSTALLIA
8 unssin purkki 24c

Piknekki ehdotuksia

RUOKALIINOJA
Paketti 12c
PIKNEKKI SETTEJÄ
Suuri koko 23c
HEINZ SUOLAKURKKU RELISH
Pullo 24c
EATONIA MAKEITA PIKKELSIÄ
Pullo 43c

ERIKOISTA—
Cowanin Suklaatikändiä
Paunan laatikko 25c

ERIKOISTA—
WESTONIN COCOANUT
BISKETTEJÄ
Pauna 23c

ERIKOISTA—
LOMBARD JA GREENGAGE
LUUMUJA
2 kpl. No. 2 kokoisia kannuja 23c

ERIKOISTA—
Household Blend TEETÄ
3 paunaa $1.09

ERIKOISTA—
PÄÄRYNÖITÄ
Vaaleassa siirapissa
No. 2½ kokoinen kannu 22c

MONARCH JAUHOJA
24 paunan säkki $1.09

EATONIN LIHAA

perjantaina ja lauantaina

PERJANTAIAAMUNA
LOHTA
Kappaleenä, pauna 18c
Leikkeleinä, pauna 20c
Jubilee Gold Eye savustettua, pauna 21c
Fillettes, pauna 18c
Tuoreita fillettes, pauna 18c

PERJANTAINA KOKO PÄIVÄN
VASIKAN LIHAA
Reisi osaa 29c
Loin osaa 29c
Mojakkalihaa 18c
Leikkeleitä 31c
Shoulder osaa 24c
Etu osaa 21c

LAUANTAINA KOKO PÄIVÄN
Lehmän paistia
Pauna 22c

TUNNIT
Klo 9 ap.—6 ip.
10c lisämaksulla tuodaan tavara kotiin.
15c ulkopuolelle kaupunkia.

Hedelmä- ja kasvisosastolla
Valikoituja Vihreitä Kaalia
2 paunaa 17c
SUOMALAINEN MYYJÄ LIHAOSASTOLLA

JAKELUT
10.30 ap.
4.15
Viimeinen jakelu lauantaina klo 6 ip.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Uusi Kiuassauna

Naisille ja miehille suosittelee kylpyjään. Etevät hierojat tavattavissa.

Avoinna: Keskiviikkona ja torstaina kello 3—12.
Perjantaina 1—12. Lauantaina 1—2 yöllä.
Sunnuntaina 9 ap. 1 ip.

56—58 Widmer St., Toronto, Ont.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY

Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti

THE FINNISH BAKERY,
Box 229 — M. Raitanen, omistaja — Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA

Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

PALLOHAALI ja PARTURI

Lindforsin saunan yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr.

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake. Ont.

The Readers of the "Vapaus"

Patronize only those concerns that advertise in the "Vapaus" and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the "Vapaus" advertisers.

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.

Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.

A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

Timmins, Ont., ilmoituksia

DRINK Coca-Cola

Y.m. virvokejuomia valmistamme ensiluokan aineista. Tilaukset toimitetaan nopeaan.

Timmins Bottling Works

K. A. Merikallio, omist.
Box 1749 - 61 Birch St. - Puhelin 646 J.

Alex Koskelan Sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. — TIMMINS

FINNISH BAKER

Box 1306 — Timmins, O

Korppu- ja leipä-tilaukset peasan ja huolellisesti täyte

Suomalainen Käherrysliike Melba

318 Queen St. W., Puh. Adelaide 0078

Sähkökiharoita annetaan uusimman menetelmän mukaan. Kaikkea alaan kuuluvaa työtä suoritetaan kohtuullisilla kustannoilla.

Sulkeutuen arv. yleisön suosioon.

SUOMALAINEN OSAKE LEIPOMO

TASTYLINE BAKERIES LTD.

477 Dupont St. — Phone Hillcrest 7510 — Toronto, On

Suosittelee hyvää kahvileipää ja leivoksia, kuin myöskin ruokaleipää monta eri lajia. Ja sitten jo hyvän makuisen kakun leivän keralla me sulkeudumme yleisön huomioon miseen.

SUOMALAINEN APTEEKKI JA ROHDOSKAUPPA

Montrealissa, Que., 151 Ontario St. E

Täällä voitte saada kaikkia lääkkeitä ja rohdoksia niin kuin vanhassa maassa. Käykää meillä tai kirjoittakaa meille. Lähetämme lääkkeit ja rohdoksia kaikkialle Canadaan.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi